

ŻYRARDÓW .41/42

Murowane Klimaty

Miesięcznik samorządowy | Nr 41/42 | lipiec/sierpień 2014 r. | egzemplarz bezpłatny

ISSN 2081-7630

ZOBACZ JAK ZMIENIA SIĘ NASZE MIASTO

INFORMACJE
Z MIASTA

SPORT

HISTORIA
NASZEGO
MIASTA

KULTURA

Urząd Miasta Żyrardowa

Plac Jana Pawła II nr 1

www.zyrardow.pl, e-mail: urząd@zyrardow.pl

tel.: (46) 858 15 00, fax: (46) 858 15 11

Nie lubię określenia „rządy silnej ręki”

Rozmowa z Andrzejem Wilkiem, Prezydentem Miasta Żyrardowa.

Przed nami trzy ostatnie miesiące obecnej kadencji. Jak wyglądał będzie plan pracy prezydenta na ostatniej prostej przed wyborami samorządowymi?

Andrzej Wilk – Zgodnie z kalendarzem prac budżetowych, z końcem wakacji rozpoczęliśmy prace nad planem finansowym miasta na rok 2015. Co prawda przyszłoroczny budżet zostanie uchwalony już przez nową radę, ale przygotowanie projektu należy jeszcze do moich obowiązków.

Czy będzie to „trudny budżet”? Jak bardzo potrzebne będą rządy silnej ręki, by zbilansować wydatki ze stronę dochodową?

A.W. – Przyznam, że bardzo nie lubię tego określenia, i to nie tylko w odniesieniu do finansów. Uważam, że „rządy silnej ręki”, tego kto je stosuje, prędzej czy później prowadzą, do przekonania o swojej nieomyślności i wyjątkowości. A stąd już tylko krok do dyktatury. Mamy tego dziś aż nadto jaskrawy przykład. To co dzieje się obecnie na Ukrainie wynika w dużej mierze właśnie ze „snu o potęgę” i marzeń o wrzechwładnej Rosji czasów carskich, jakim uległ prezydent Putin. Marzeń o niepodzielnej i apodyktycznej władzy, której nikt nie może zagrozić. Dlatego też nie tylko działanie, ale nawet samo myślenie w takich kategoriach, uważam za bardzo szkodliwe zarówno dla demokracji, jak i samorządności. A przy okazji też niebezpieczne dla tych, którzy – nawet nie do końca na poważnie – takiemu postrzeganiu siebie i swojej roli, zdają się ulegać.

Wracając do meritum – każdy budżet jest trudny, bo zawsze oczekiwania i potrzeby przerastają możliwości. Stąd projektowanie budżetu, to zawsze niełatwe decyzje dotyczące tego, które zadania wpisać do planu, a które – ku rozczarowaniu wnioskodawców – już się w nim niestety nie zmieszczą. Nowym elementem w stosunku do lat ubiegłych będzie rozdysponowanie części środków w trybie bardzo szerokich konsultacji społecznych, jako tzw. budżet obywatelski. Będzie to kwota około 1 mln. zł, której wydatkowanie chcemy powierzyć bezpośrednio mieszkańcom.

To pierwszy „budżet obywatelski”, który chcemy stworzyć wspólnie z mieszkańcami miasta, dlatego też traktujemy go jako projekt pilotażowy, pozwalający na wypracowanie najdogodniejszych dla obu stron form komunikacji i podejmowania decyzji. Myślę, że w tym roku stworzymy zasady i przeciwiczymy sam schemat współpracy z mieszkańcami, a w następnych latach – jeśli będzie ze strony mieszkańców wola szerszego włączenia się w prace nad planem finansowym miasta – będzie można sukcesywnie

zwiększać pulę pieniędzy, co do których wydatkowania decyzję podejmować będą bezpośrednio żyrardowianie.

Jakie projekty będą miały szansę realizacji w ramach „budżetu obywatelskiego”?

A.W. – Uważam, że inicjatywę powinniśmy pozostawić mieszkańcom i nie wprowadzać zbyt wielu ograniczeń co do charakteru zgłaszanych projektów. Jeśli ma być to rzeczywiście „budżet obywatelski”, to decyzja jak wydać te pieniądze, powinna należeć do mieszkańców.

Już dzisiaj, gdy dopiero zaczynamy mówić o „budżecie obywatelskim” pojawia się wiele pomysłów i propozycji – choćby wybudowanie dużego placu zabaw na terenie Ekoparku. Mam więc nadzieję, że nie zabraknie mieszkańcom inicjatywy i projekt „budżetu obywatelskiego” będzie się rozwijał.

Odnowiony i rozbudowany niedawno plac zabaw przy ul. Mostowej, na którym każdego dnia zobaczyć można tłumy maluchów, chyba rzeczywiście może być inspiracją dla podobnego przedsięwzięcia w innej części miasta...

A.W. – Zagospodarowanie na nowo terenu dawnego ogrodu jordanowskiego przy ul. Mostowej istotnie spotkało się z bardzo pozytywnym przyjęciem mieszkańców, i to nie tylko mieszkańców dzielnicy, ale całego miasta. Tuż po oddaniu placu zabaw odebraliśmy bardzo dużo telefonów z entuzjastycznymi podziękowaniami. Nie ukrywam, że była to miła odmiana. Zdecydowanie częściej mieszkańcy dzwonią bowiem do urzędu, jeśli mają jakiś problem, czy sygnalizują swoje niezadowolenie – i jest to jak najbardziej zrozumiałe.

Nad czym jeszcze obecnie pracuje Prezydent Miasta Żyrardowa?

A.W. – Od wielu miesięcy bardzo intensywnie przygotowujemy się do „wejścia” w podatek VAT. Oznacza to dla nas możliwość uzyskania częściowego zwrotu podatku od zapłaconych już niektórych faktur. Chodzi o kwotę ok. 4 mln zł,

dlatego też mówiąc wprost – jest o co walczyć. A ponieważ Urząd Skarbowy nie jest łatwym partnerem, staramy się – również przy pomocy zewnętrznych specjalistów – jak najlepiej przygotować do tej operacji.

A poza sferą finansów?

A.W. – Poza finansami, najważniejszym chyba obecnie projektem jest organizacja Muzeum Lniarstwa, które Rada Miasta powołała do życia w czerwcu tego roku. Pracy, zarówno jeśli chodzi o stronę formalną całego przedsięwzięcia, jak też działania związane z tworzeniem ekspozycji, jest naprawdę wiele. A czasu mało, bo otwarcie placówki zaplanowane jest na połowę października. red. ■

NAJWAŻNIEJSZE

NEWSY!!!

Z MIASTA

MAMY JUŻ LOGO MUZEUM LNIARSTWA

MUZEUM LNIARSTWA
im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

Magdalena Pastuszek z Piaseczna. >> str. 6

Na posiedzeniu w dniu 29 lipca br. Komisja Konkursowa, powołana przez Prezydenta Miasta Żyrardowa do rozstrzygnięcia organizowanego przez Miasto Żyrardów konkursu na projekt znaku graficznego (logo) Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie wyłoniła zwycięzcę. Jest nim

KULTURA

BARWNA JESIEŃ W ŻYRARDOWSKIEJ KULTURZE

Koncert Gordona Haskell na otwarcie Muzeum Lniarstwa, muzyka organowa w kościele farnym, dużo mocnego rocka i wiele innych wydarzeń kulturalnych czeka nas już niebawem w naszym mieście. O żyrardowskiej kulturze rozmawiamy z Jarosławem Szafarynem, Naczelnikiem Wydziału Kultury i Promocji Urzędu Miasta

Żyrardowa. >> str. 7

POMÓŻMY AMELCE STANĄĆ NA OBIE NOGI!

Prezydent Miasta Żyrardowa gorąco zachęca wszystkich mieszkańców do udziału w imprezie charytatywnej „Cegielka dla Amelki”, która dzięki ogromnej determinacji najbliższej rodziny dziewczynki, odbędzie się 20 września na Placu Jana Pawła II i w Centrum Kultury. Nie może tam nas zabraknąć! Ośmioletnia Amelka, straciła nogę w wyniku wypadku komunikacyjnego, potrzebuje naszego wsparcia i wierzy, że z naszą pomocą uda jej się odzyskać siłę i sprawność, by pomoc tę kiedyś odwzajemnić. >> str. 13

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ŻYRARDÓW

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka Działanie 8.3- Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion

Dotacje na innowacje. Inwestujemy w Waszą przyszłość

Komputery trafiły do mieszkańców

Dzięki realizowanemu przez Miasto Żyrardów projektowi pn. „Likwidacja barier wykluczenia cyfrowego na obszarze Miasta Żyrardowa – II etap” 60 rodzin z terenu Żyrardowa otrzymało bezpłatnie komputery z dostępem do Internetu.

Aktualnie trwa instalowanie komputerów w domach. Do końca września wszyscy beneficjenci projektu będą już mogli w pełni korzystać z otrzymanego sprzętu. Urząd Miasta zapewnia też przeszkolenie mieszkańców z obsługi komputera i Internetu. Projekt w całości zostanie sfinansowany ze środków unijnych, a jego wartość wynosi blisko 600 tysięcy zł. W ramach projektu 10 komputerów trafiło też do miejskich placówek użyteczności publicznej – MOPS-u i Centrum Kultury.

Miasto Żyrardów już po raz drugi przystąpiło do realizacji tego projektu. Pozwala on skutecznie przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Żyrardowa. Dwa lata temu również 60 rodzin

otrzymało nieodpłatnie sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu. Natomiast 44 komputery zostały przekazane do instytucji użyteczności publicznej takich, jak szkoły, przedszkola i biblioteki. red. ■

ŻYRARDÓW | Murowane Klimaty |

Wydawca **Urząd Miasta Żyrardowa**
Siedziba i adres redakcji **Wydział Promocji i Kultury**
Plac Jana Pawła II nr 2, 96-300 Żyrardów
tel./fax: (46) 856 76 09
e-mail: promocja@zyrardow.pl, www.zyrardow.pl

Z MIASTA

Żyrardowianie oddali hołd bohaterom Powstania Warszawskiego

Żyrardów tradycyjnie włączył się w organizację ogólnopolskich obchodów z okazji rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. 1 sierpnia Prezydent Miasta Żyrardowa Andrzej Wilk oraz lokalne struktury Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej zaprosili mieszkańców na uroczyste obchody upamiętniające to wydarzenie.

Przy Pomniku Żołnierzy Armii Krajowej, zlokalizowanym na skwerze przy skrzyżowaniu ulic 1 Maja i Limanowskiego, stanęły poczty sztandarowe, zgromadzili się żyrardowscy kombatancki, przedstawiciele samorządu miasta i powiatu, związków zawodowych, służb mundurowych, organizacji społecznych i politycznych, a także harcerze, żyrardowscy kibice Legii Warszawa oraz mieszkańcy Żyrardowa.

Obchody rozpoczęły się o godzinie 17.00 oddaniem hołdu uczestnikom Powstania Warszawskiego przy dźwiękach syreny alarmowej, a chwilę później wszyscy zgromadzeni przy pomniku odśpiewali hymn Polski.

Wydarzenia sprzed 70 lat, jak również te sprzed 75 lat, kiedy rozpoczęto tworzenie struktur Polskiego Państwa Podziemnego, przypomniał major Edward Dębiński, prezes Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Środowisko „Żaba”.

Okolicznościowe przemówienie wygłosił prezydent **Andrzej Wilk**. – Powstanie Warszawskie wpisuje się w historyczny ciąg polskich zrywów niepodległościowych. Były to

zrywy bohaterskie, choć niekiedy zwycięskie, ale za każdym razem wynikały z potrzeby zachowania polskości i z pragnienia wolności – mówił prezydent. – Nie wszyscy to rozumieją, wielu potępia, krytykuje, ale są i tacy, którzy oceniając te wydarzenia, pozostają pod wiel-

kim wrażeniem siły Polaków (...). Mimo różnic w ocenie Powstania Warszawskiego, jednoczymy się w tym pierwszym sierpniowym dniu... Pamiętamy...

Następnie uczestnicy uroczystości wysłuchali koncertu w wykonaniu Towarzystwa Śpiewaczego

„Echo”. Chórzyści tradycyjnie zaśpiewali kilka piosenek powstańskich.

Bohaterów Powstania Warszawskiego uczczono także symbolicznym gestem, jakim było złożenie przez delegacje kwiatów przy Pomniku Żołnierzy Armii Kra-

jowej oraz zapalenie zniczy.

Na zakończenie tej części uroczystości chór „Echo” wykonał pieśń patriotyczną „Rota”.

Obchody zwińczyła msza św. w intencji Ojczyzny, odprawiona w kościele pw. Matki Bożej Pocieszenia.

red. ■

Rocznica Bitwy Warszawskiej

Jak co roku, Żyrardów uczcił pamięć uczestników Bitwy Warszawskiej z 1920 r., jednej z najważniejszych bitew w historii Polski, nazywanej „Cudem nad Wisłą”.

Obchody rocznicowe odbyły się 15 sierpnia przy Grobie Nieznanego Żołnierza na żyrardowskim cmentarzu. W tym symbolicznym miejscu spotkali się przedstawiciele środowisk kombatanckich, reprezentanci władz samorządowych miasta i powiatu, delegacje organizacji społecznych oraz mieszkańcy Żyrardowa, by wspólnie oddać hołd uczestnikom Bitwy Warszawskiej.

Uroczystość poprowadził Tomasz Malczyk, członek Stowarzyszenia Szwadron Kawalerii im. 27 Pułku Ułanów, zawiązanego w Żyrardowie dla propagowania i kultywowania tradycji, historii kawalerii, jazdy polskiej ze szczególnym uwzględnieniem historii i tradycji 27 Pułku Ułanów im. Króla Stefana Batorego.

W okolicznościowym wystąpieniu, Tomasz Malczyk, dumnie prezentując polski mundur z okresu kampanii wrześniowej, przypomniał historyczne uwarunkowania, które doprowadziły do „Cudu nad Wisłą”. Mówił m.in.: – Dzisiaj, kiedy ostatni żołnierze bitwy warszawskiej odeszli na wieczną wartę, cichną już spory dotyczące autor-

stwa tego epokowego zwycięstwa – 18 bitwy decydującej o losach świata. Pozostała po niej świadomość, że ocalała ona nie tylko Polskę, ale i całą Europę przed pożarem wszechświatowej rewolucji i jej ludobójczymi następstwami. I pozostało po niej radosne święto – Święto Żołnierza Polskiego.

W tym dniu nie tylko wspominamy losy zmagania polsko-sowieckich, ale nade wszystko pamiętamy tych zwykłych, szeregowych żołnierzy, których odwaga i poświęcenie pozwoliły nam zachować Wolność i Niepodległość. Pamiętajmy, że Wolność nie jest darem ofiarowanym raz na zawsze. Trzeba jej strzec, jak rzeczy najcenniejszej. To ona pozwala nam korzystać z dobrodziejstw pokoju, cieszyć się z rozwoju naszej Ojczyzny, być dumnym z jej kultury, wychowywać dzieci na prawych i świadomych obywateli Rzeczypospolitej. Historia lubi wariacje powtórek, szczególnie widać to obecnie, kiedy na Wschodzie powstają nowe imperialne plany zbierania ziem ruskich, kiedy szerzy się płomień niewypowiedzianych wojen...

Tym bardziej winniśmy pa-

miętać o polskich żołnierzach, którzy szczękiem broni wyznaczali granice naszej Wolności, granice Rzeczypospolitej. Niech dzisiaj tak jak w II Rzeczypospolitej żołnierski mundur budzi uśmiech na twarzach, niech polskie rogatywki z orzelkiem w koronie, bez względu na to, czy zdobią przyprószone siwizną głowy kombatanatów, czy głowy młodych żołnierzy będących kontynuatorami najlepszych wojskowych tradycji, będą dla nas źródłem dumy i radości, a czasem i odrobiny refleksji, czy potrafimy tym tradycjom sprostać, czy potrafimy wychowywać nasze dzieci tak, aby polskie wartości – Wolność i Niepodległość, nadal były dla nich tak ważne, jak dla minionych pokoleń...

Okolicznościową modlitwę w intencji poległych odmówił ks. wikariusz Wiesław Kacprzyk z parafii Matki Bożej Pocieszenia.

Zgodnie z tradycją, delegacje uczestniczące w uroczystości złożyły kwiaty na Grobie Nieznanego Żołnierza.

O godz. 12.00, w kościele Matki Bożej Pocieszenia, odprawiona została msza święta w intencji Ojczyzny.

red. ■

II Bieg Sierpniowy

W niedzielę, 31 sierpnia, przy głównej bramie dawnych Zakładów Lniarskich, w miejscu symbolicznym, będącym świadkiem wielu ważnych dla lokalnej społeczności wydarzeń, spotkali się mieszkańcy Żyrardowa, by na sportowo uczcić 34. rocznicę Porozumień Sierpniowych. II Bieg Sierpniowy, w ramach obchodów upamiętniających wydarzenia z 1980 roku, zorganizowała Rada Oddziału NSZZ „Solidarność” w Żyrardowie Region Mazowsze we współpracy z Prezydentem Miasta Żyrardowa.

Zgromadzeni przy historycznej bramie fabryki żyrardowianie wysłuchali przemówień przewodniczącego żyrardowskiego oddziału NSZZ „Solidarność” Bogdana Zielińskiego, Grzegorza Popielczyka – jednego z najważniejszych bohaterów strajku w 1981 roku w Żyrardowie oraz sekretarza Regionu Mazowsze „Solidarności” Grzegorza Iwanickiego.

Następnie uczestnicy II Biegu Sierpniowego, ubrani w okolicznościowe koszulki, pełni pozytywnej energii, wyruszyli w ponad dwukilometrową trasę ulicami Żyrardowa. Meta zorganizowana została na torze kolarskim, gdzie najlepszym biegaczom wręczono puchary, z których jeden ufundował Prezydent Miasta Żyrardowa.

Dzień wcześniej, 30 sierpnia,

w ramach miejskich obchodów 34. rocznicy Porozumień Sierpniowych, w kościele pw. Matki Bożej Pocieszenia odprawiona została uroczysta msza św., a następnie odbyła się uroczystość na skwerze Solidarności, gdzie przy pomniku „Droga Polski ku Wolnym Narodom” złożono kwiaty w hołdzie działaczom „Solidarności”.

red. ■

Nowy plac zabaw przy Mostowej

Powstał z myślą o maluchach mieszkających w najbliższej okolicy. Okazuje się, że przyciąga dzieci i rodziców z najodleglejszych zakątków miasta. Mowa o placu zabaw na terenie dawnego ogrodu jordanowskiego przy ul. Mostowej.

Cieszę się, że udało się znów tchnąć życie w to miejsce, bo mam do niego wielki sentyment – mówi jedna z matek, zerkając zarazem na kilkuletniego syna wspinającego się po linarium. – Jako mała dziewczynka bardzo często przychodziłam tu z moimi rodzicami, bo wtedy też był tu jeden z najfajniejszych w mieście placów zabaw, z dużymi kilkuosobowymi

huśtawkami, jakich nie było nigdzie indziej. Cieszę się, że dziś mogę być tu z moim synem, który – podobnie jak niegdyś ja – świetnie się tu czuje i doskonale bawi.

Prace związane z zmianą wizerunku dawnego „Jordanka” rozpoczęły się w ubiegłym roku, od planu zagospodarowania terenu przygotowanego przez Miejski Zespół Urbanistyczny. Kolejnym

krokiem było zabezpieczenie w tegorocznym budżecie miasta kwoty 100.000 zł z przeznaczeniem na to zadanie. Kiedy pieniądze zostały już „zaklepane”, Wydział Rozwoju Miasta i Inwestycji wyłonił firmę, której powierzono dostawę i montaż sprzętu. I tak pod koniec lipca powstał przy ul. Mostowej nowy plac zabaw, przykuwający uwagę żywą kolorystyką i różnorodnością

urządzeń zabawowych. Są tu bujaki sprężynowe, huśtawka wagowa, chata trapeza, karuzela, domek ze zjeżdżalnią, a także piramida linowa do wspinaczki. Z istniejącego

wcześniej wyposażenia zachowane zostały zjeżdżalnie oraz duża piaskownica.

Obok placu zabaw, z myślą o młodzieży i dorosłych powstała

również mini siłownia plenerowa, złożona z kilku urządzeń treningowych, służących rozwojowi różnych partii mięśni – biegacz, orbitek, wioślarz, twister. Całość uzupełniono elementami małej architektury, w postaci nowych

ławek, koszy na śmieci oraz stojaka na rowery.

Z docierających do mnie sygnałów wiem, że nowy plac zabaw podoba się zarówno dzieciom, jak i rodzicom. O tym, że był on bardzo potrzebny, najlepiej chyba świadczy

ogromna liczba osób, które każdego dnia odwiedzają to miejsce – podkreśla prezydent Andrzej Wilk. – W ubiegłym roku powstał nowy teren rekreacyjny przy ul. Olszowej, w tym roku kolejny – przy ul. Mostowej. Myślę, że w budżecie na rok 2015

także powinniśmy zarezerwować środki na realizację podobnego przedsięwzięcia w innej części miasta.

Mimo, że plac zabaw służy już dzieciom, wokół wciąż jeszcze trwają drobne prace związane

z dalszym porządkowaniem terenu, tak by w przyszłości, w miarę możliwości finansowych budżetu miasta, można było wzbogacać obiekt o nowe urządzenia zabawowe.

red. ■

Specjaliści z Narodowego Instytutu Dziedzictwa współpracują z Muzeum Lniarstwa

W odpowiedzi na zaproszenie Miejskiego Konserwatora Zabytków i Pełnomocnika Prezydenta Miasta Żyrardowa do spraw organizacji Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie w dniu 19 sierpnia do Żyrardowa przyjechali przedstawiciele Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Wizyta ekspertów miała na celu pomoc w waloryzacji materiałów: dokumentów, wzorów wydruków i próbek tkanin znajdujących się obecnie w archiwum fabryki, które mają być przekazane do Muzeum Lniarstwa.

Zakres działania naszego muzeum obejmuje gromadzenie, przechowywanie, inwentaryzowanie, konserwację, udostępnianie i upowszechnianie zabytków z zakresu szeroko pojętego włókiennictwa oraz historii przemysłu włókienniczego w Polsce i Europie.

Zgromadzone przez fabrykę lnu artefakty pochodzące głównie z drugiej połowy XX wieku obejmują karty papierowe z próbkami wybarwień, katalogi z próbkami tkanin barwionych i drukowanych oraz wzory wydruków i kalki umożliwiające przygotowanie szablonów do nanoszenia na tkaninach dekoracji metodą sitodruku – wyjaśnia **Maria Bedeńska-Stapp**, Miejski Konserwator Zabytków.

Do naszego miasta przyjechali specjaliści zajmujący się konserwacją tkanin i papieru oraz pracownicy

wnicy oddziału NID w Warszawie. – *Komisja obejrzała materiały zgromadzone w pomieszczeniach muzeum i archiwum fabryki* – relacjonuje **Jacek Grzonkowski**, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Żyrardowa do spraw organizacji Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie. – *Otrzymaliśmy liczne wskazania dotyczące sposobu zabezpieczenia, inwentaryzowania, konserwacji i eksponowania tych materiałów. Liczymy na dalsze wparcie i współpracę z Instytutem.*

Narodowy Instytut Dziedzictwa jest instytucją kultury, stanowiącą zaplecze eksperckie dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Od 50 lat jest promotorem polskiego dziedzictwa w Polsce i na świecie. Instytut współpracuje z wieloma międzynarodowymi organizacjami działającymi na rzecz zachowania dziedzictwa. Ponadto koordynuje realizację

procesu uznania zabytku za Pomnik Historii oraz prowadzi działania mające na celu wypromowanie go jako silnej marki. Do jego zadań należy między innymi, gromadzenie i upowszechnianie wiedzy

o dziedzictwie oraz wyznaczanie i upowszechnianie standardów ochrony oraz konserwacji zabytków. Ponadto opracowuje ekspertyzy i opinie dotyczące działań podejmowanych przy zabytkach.

Układ urbanistyczny – architektoniczny „Żyrardów – XIX-wieczna Osada Fabryczna”, został uznany za pomnik historii Rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 04 stycznia 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. Nr 11, poz. 59). Stanowi przykład miasta idealnego wzniesionego przez właścicieli fabryki wyrobów lnianych do celów produkcyjnych oraz dla zapewnienia odpowiedniego standardu życia pracowników fabryki. Dla zrozumienia istoty tego wyjątkowego miejsca konieczne jest pozostawienie maszyn tkackich i wykańczalniczych w Żyrardowie, ocalenie ich przed zniszczeniem i rozproszeniem. Część ekspozycji poświęcona zachowanym wzornikom stanowiła by atrakcyjne wzbogacenie wystawy maszyn lniarskich i wykańczalniczych.

red. ■

Poszukujemy pamiątek po Zakładach Lniarskich

Powstałe w czerwcu br. Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie poszukuje zdjęć archiwalnych żyrdowskich zakładów lniarskich, które uzupełnią przygotowywaną ekspozycję. Najbardziej pożądane są fotografie prezentujące dawną roszarnię (wygląd zewnętrzny budynków oraz ich wnętrza) oraz informacje dotyczące funkcjonowania roszarni na terenie naszego miasta.

Drodzy Mieszkańcy!

Każda pamiątka z przeszłości ma niezwykłą wartość, gdyż przybliża historię ludzi, obiektów i miasta. Posperajmy w piwnicach, na strychach, być może są tam stare fotografie, pocztówki, dokumenty, lniarskie obrusy czy serwety, gazety lub plakaty, które dokumentują historię żyrdowskich zakładów lniarskich i naszego miasta. Udostępnijmy je szerszej publiczności „by czas nie zaćmił i niepamięć”.

Dodatkowo zwracamy się z prośbą o przekazywanie wydawnictw (książek, czasopism, broszur, map etc.) związanych z historią technik włókienniczych czy historią przemysłu włókienniczego, które posłużą do powstania specjalistycznej

biblioteki działającej przy Muzeum.

Udostępnione przedmioty w formie daru, oferty zakupu (w przypadku unikatowych i wyjątkowo wartościowych przedmiotów), czy choćby czasowego użyczenia w celu wykonania kopii będą niezwykle przydatne w odtwarzaniu naszej przeszłości.

Pamiątki zostaną zarchiwizowane i oddane właścicielowi. Te, które zdecydują się Państwo przekazać do zbiorów Muzeum, będą potraktowane z najwyższą troską.

Wszystkie pamiątki złożą się na wystawę dotyczącą historii Żyrardowa, która prezentowana będzie w Muzeum Lniarstwa (hale fabrycznej przy ul. K. Dittricha 18).

red. ■

WYJĄTKOWO WARTOŚCIOWY, UNIKATOWY DAR

Miło nam poinformować, że apel dotyczący udostępniania pamiątek z domowych archiwów spotkał się z odzewem wśród mieszkańców Żyrardowa i osób związanych z naszym miastem. Wśród pierwszych eksponatów znalazł się kupon materiału Zakładów Żyrardowskich z okresu międzywojennego przekazany przez Panią Henrykę Pancewicz. To wyjątkowo cenny i unikatowy dar, ze względu na bardzo dobry stan zachowania oraz sygnatury (pieczęcie) Zakładów Żyrardowskich.

BEZCENNY ALBUM Z FOTOGRAFIAМИ

Jeszcze zanim zapadła decyzja o utworzeniu Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie, Urząd Miasta rozpoczął poszukiwania pamiątek dokumentujących historię Zakładów Lniarskich i w ten sposób Miasto Żyrardów nabyło na potrzeby Muzeum Lniarstwa wyjątkowy album Zakładów Żyrardowskich. Fotografie prezentują wnętrza, a także wygląd zewnętrzny poszczególnych budynków – oddziałów fabryki m.in. bawelniankę, pończoszarnię, bielnik. W sumie w albumie znajduje się 90 dobrze zachowanych zdjęć z początku XX w. (lata 1910 - 1913 r.). Dodatkowo zdjęcia posiadają podpisy w języku niemieckim wykonane w roku 1920, dzięki którym łatwiej jest rozpoznać nieistniejące już obiekty dawnych Zakładów Żyrardowskich.

Album stanowi bezcenny zbiór dokumentujący historię fabryki,

zdjęcia są doskonałym świadectwem rozwoju i stanu zakładów przed wybuchem I wojny światowej.

Album dzięki współpracy Mu-

zeum Lniarstwa z Muzeum Powstania Warszawskiego został zdigitalizowany, a fotografie zostaną wykorzystane i zaprezentowane na wystawie.

KONTAKT:

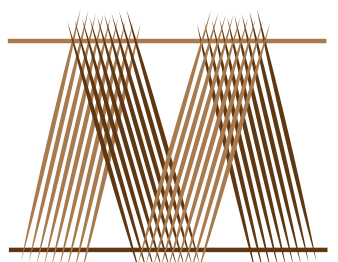
Jacek Grzonkowski

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Żyrardowa

ds. organizacji Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie
tel. 46 858 15 02

pl. Jana Pawła II nr 2 pok. nr 3

Liczymy na Państwa pomoc.

MUZEUM LNIARSTWA
im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

■ Mamy już logo Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie ■

Na posiedzeniu w dniu 29 lipca br. Komisja Konkursowa, powołana przez Prezydenta Miasta Żyrardowa do rozstrzygnięcia organizowanego przez Miasto Żyrardów konkursu na projekt znaku graficznego (logo) Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie wyłoniła zwycięzcę. Jest nim Magdalena Pastuszek z Piaseczna.

Do konkursu zgłosiło się 8 uczestników: Przemysław Zembura (Warszawa), Daniel Suchocki (Żyrardów), Magdalena Pastuszek (Piaseczno), Tomasz Myczka (Warszawa), Remigiusz Kaczmarek (Żyrardów), Future From Łukasz Bartczak (Ostróda), Katarzyna Stanny (Warszawa), Marcin Treichel (Toruń). Nadesłali oni w sumie 18 projektów.

Prace oceniała Komisja Konkursowa w składzie: Jacek Grzonkowski – Naczelnik Wydziału Funduszy Europejskich, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Żyrardowa ds. organizacji Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

(przewodniczący), Maria Badeńska – Stapp – Miejski Konserwator Zabytków (z-ca przewodniczącego),

Zbigniew Kołaczek – artysta grafik, Jarosław Szafaryn – Naczelnik Wydziału Promocji i Kultury, Monika

Każmierczak – inspektor w Wydziale Promocji i Kultury. Komisja Konkursowa, po zapo-

znaniu się z projektami, wybrała na oficjalny znak graficzny (logo) Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie pracę autorki Magdaleny Pastuszek.

To logo mi się wyśniło – powiedziała artystka, kiedy dowiedziała się o zwycięstwie. – Ogromnie cieszę się z decyzji Komisji Konkursowej. Jestem zauroczona Żyrardowem. To dla mnie zaszczyt, że moja praca będzie oficjalnym logo Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie.

Warto dodać, że prace uczestników konkursu były kodowane, by jurorzy oceniający projekty nie znali ich autorów. **red. ■**

■ Odkryj swoje miasto i jego historię ■

Zgłoś się do konkursu i wygraj udział w warsztatach filmowych prowadzonych przez wykładowców ze Szkoły Wajdy.

Masz w rodzinnym albumie zdjęcia starego Żyrardowa? Mieszkasz niedaleko żyrardowskich postindustrialnych budynków i chciałbyś je uwiecznić w obiektywie? Twój dziadkowie z nostalgią wspominają o przeszłości miasta? Jeśli dodatkowo twoją pasją jest fotografia lub film, to zgłoś się do konkursu organizowanego przez Centrum Kultury w Żyrardowie i Szkołę Wajdy. Autorzy najlepszych prac wezmą udział w warsztatach filmowych, które poprowadzą wykładowcy ze Szkoły Wajdy. **Prace na konkurs można przysyłać do 30 września br.**

Wygraj warsztaty filmowe prowadzone przez wykładowców ze Szkoły Wajdy!

Centrum Kultury w Żyrardowie
i
Szkoła Wajdy

OGŁASZAJĄ KONKURS FOTOGRAFICZNY

Żyrardów cały czas przekształca się i rozwija. Projekt „Notacja Żyrardów”, w ramach którego organizowany jest konkurs, ma uwidocznić i podkreślić różnorodny charakter tych zmian. Organizatorzy konkursu zachęcają do refleksji nad przeszłością miasta i zweryfikowania jej z teraźniejszością. Głównym celem projektu jest zmotywowanie młodych ludzi związanych z Żyrardowem do zinterpretowania historii miasta i procesu zachodzących w nim zmian.

Konkurs adresowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych z całej Polski, którzy mieszkają w Żyrardowie, mają rodziny, dziadków, znajomych w Ży-

radowie lub są w jakikolwiek inny sposób związani z miastem. W ramach konkursu należy odszukać starą fotografię dokumentującą dawny Żyrardów i jego mieszkańców, a następnie zweryfikować ją z obecną wizją miasta, poprzez wykonanie nowej fotografii w tej samej lokalizacji lub z tymi samymi osobami – współczesnej „kalki”/negatywu zainspirowanej starą fotografią. Punktem wyjścia tych poszukiwań może być wiele aspektów: znajoma osoba, zapomniane miejsce, domowy rekwizyt. Chodzi o to, by był to jedynie pretekst do poznania i przedstawienia historii związanej z Żyrardowem. Do zdjęcia należy dołączyć komentarz związany z fotografiami.

➔ Szczegółowych informacji udzielają:

➔ **ze strony Centrum Kultury w Żyrardowie:** Marlena Markiewicz: mmarkiewicz@zyrardow.pl; tel.: 46 858 15 70;

➔ **ze strony Szkoły Wajdy:** Magdalena Koszalińska: mkoszalińska@wajdaschool.pl; tel.: 500 248 503.

➔ **Regulamin konkursu** na stronie: www.zyrardow.pl, www.ck-zyrardow.pl

Projekt NOTACJA ŻYRARDÓW jest dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

■ To może być największa na świecie kolekcja obrusów... ■

Jeśli posiadasz, bądź znasz kogoś kto dysponuje obrusem Inianym wyprodukowanym niegdyś w żyrardowskich Zakładach Lniarskich, przekaz, udostępnij, użycz!!!!

Pozwól Inianym obrusom przeżyć drugą młodość, na wystawie pn. „Powrót obrusów”, która odbędzie się 11 października 2014

roku w żyrardowskim Muzeum Lniarstwa.

Serdecznie zapraszamy!

➔ **KONTAKT:**

Jacek Czubak
tel. 536 400 199

➔ **SKŁADANIE OBRUSÓW** w Sklepie Wokulskiego i recepcji Resursy w Żyrardowie.

POWRÓT OBRUSÓW
PROJEKT KURATORSKI „POWRÓT OBRUSÓW” / Dagmara Dziedzic - Daniel Suchocki - Łukasz Kasperczyk

AKCJA WYSTAWA
wernisaż 11.10. 2014

Więcej informacji na FACEBOOKU/Muzeum Lniarstwa

PRZYJDŹ - ZOSTAW - ZOBACZ
POMÓŻ STWORZYĆ KOLEKCJĘ MUZEALNĄ I WYPOŻYCZ LUB PODARUJ OBRUS NA WYSTAWIE

Składanie obrusów w Sklepie Wokulskiego i recepcji Resursy w Żyrardowie
Kontakt: Jacek Czubak 536 400 199

Z MIASTA

Barwna jesień w żyrardowskiej kulturze

Rozmowa z Jarosławem Szafarynem, Naczelnikiem Wydziału Kultury i Promocji Urzędu Miasta Żyrardowa.

Jakie wydarzenia kulturalne czekają nas na przestrzeni najbliższych miesięcy?

Jarosław Szafaryn – Mocne punkty naszego jesiennego programu to z pewnością kolejna odsłona Europejskiego Forum Muzycznego. Wspólnie z dyrektorem artystycznym projektu, prof. Andrzejem Horosińskim, dopinamy właśnie ostatnie szczegóły. Myślę, że ucieszy Państwa informacja, że swój udział w tegorocznej edycji Europejskiego Forum Muzycznego zapowiedział już Bogusław Kaczyński.

Poza muzyką klasyczną w naszym jesiennym kalendarzu zaplanowaliśmy zupełnie nowe przedsięwzięcie, w postaci Festiwalu w Rytmie Rocka. Będzie to jednodniowa impreza dla fanów „żywej” bardzo energetycznej muzyki. Jeśli dodam, że nad projektem czuwa w naszym imieniu Bartek Stolarek „Hexen”, to lepszej rekomendacji dla tego przedsięwzięcia już chyba nie potrzeba. Gośćmi festiwalu będą głównie młodzi, ale bardzo obiecujący artyści, którzy z wysokimi notowaniami, poprzez konkursy i przeglądy, przy aprobacie rozrastającej się publiczności, wchodzi na rynek muzyczny. Festiwal startuje 4 października o godz. 15.00 w Centrum Kultury.

Tej jesieni muzyka rockowa zagości w Żyrardowie na dobre, bo pod koniec września czeka nas jeszcze Żyrock – trzydniowy przegląd młodych kapel, poruszających się w gatunku szeroko rozumianego rock’n’roll’a. Inicjatorami projektu są żyrardowianie skupieni w zespole Immortal Dreams. Miasto

objęło to wydarzenie wsparciem i patronatem, dlatego też pozwolę sobie w imieniu organizatorów serdecznie zaprosić fanów gatunku do Antidotum Music Club w dniach 26-28 września.

A już w najbliższą sobotę, 13 września, serdecznie zapraszam do Resursy na uroczyste podsumowanie tegorocznej edycji Ogólnopolskiego Konkursu Rysunku Satyrycznego „Manufaktura Satyry” oraz otwarcie pokonkursowej wystawy „Technika i wynalazki” – bo z takim tematem mierzyli się w tym roku uczestnicy konkursu.

Jak rozumiem, Europejskich Dni Dziedzictwa w tym roku nie będzie?

J.S. – Nie będzie, choć nie oznacza to, że rezygnujemy z promocji unikalnej historii miasta i wspaniałego dziedzictwa Żyrardowa poprzez wydarzenia kulturalne. W tym roku misji tej po raz pierwszy podejmię Muzeum Lniarstwa, które otworzy swe podwoje w połowie października. Uznałmy, że organizowanie dwóch wydarzeń o podobnym charakterze w odstępie zaledwie miesiąca nie będzie atrakcyjną ofertą, dlatego rezygnujemy z EDD na rzecz „wzmocnienia” programu inauguracji działalności muzeum.

Co już dziś możemy powiedzieć na temat programu otwarcia?

J.S. – Ponieważ na oficjalnej stronie artysty już widnieje ta informacja, nie zdradzę chyba żadnej tajemnicy potwierdzając, że na otwarciu Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie zagra Gordon Haskell.

„Ten” Gordon Haskell?

J.S. – Tak, „ten” Gordon Haskell – angielski muzyk, autor tekstów oraz wokalista, związany niegdyś z legendarną grupą King Crimson. Myślę, że będzie to wydarzenie, które na długo zapisze się w naszej

pamięci.

Co prawda nadchodząca jesień zapowiada się obiecująco, ale patrząc na cały rok w żyrardowskiej kulturze, trudno nie odnieść wrażenia, że z oferty miasta zniknęło w ostatnim czasie wiele cenionych przez mieszkańców propozycji. Mam tu na myśli koncerty plenerowe z udziałem gwiazd („Majówka”), czy wrześniowe spotkania z orkiestrą Sinfonia Varsovia...

J.S. – Wraz z oddaniem do użytku Resursy stanęliśmy przed koniecznością przeorganizowania budżetu na kulturę pod kątem wygospodarowania pieniędzy na utrzymanie nowego obiektu. W efekcie pula środków, jaką dysponuje dziś Wydział Kultury, uległa znacznemu ograniczeniu. Gdybyśmy chcieli kontynuować tradycję „Majówki” z udziałem gwiazd formatu Maryli Rodowicz, Dody, czy T Love, i nadal zapraszać do Żyrardowa Sinfonię Varsovię, to obawiam się, że w dzisiejszych realiach finansowych nasza aktywność musiałaby się właściwie ograniczyć tylko do tych dwóch wydarzeń. Myślę, że mieszkańcy miasta nie byłiby usatysfakcjonowani, gdybyśmy w skali całego roku mieli dla nich tylko dwie, może trzy propozycje – wiosną „Majówka” z gwiazdą, jesienią Sinfonia Varsovia i ewentualnie jeszcze w czerwcu piknik rodzinny z okazji Dnia Dziecka. Dlatego lepszym naszym zdaniem rozwiązaniem była rezygnacja z najbardziej kosztochłonnych wydarzeń, na rzecz organizacji większej liczby mniejszych i bardziej różnorodnych przedsięwzięć. I tą drogą wybraliśmy w pełni świadomie. Dziś, z perspektywy czasu, uważam, że była to właściwa decyzja. Jeśli bowiem nasze propozycje uzupełnimy o wydarzenia, w części także

współfinansowane z naszego budżetu, a przygotowywane przez Centrum Kultury, Resursę, Osiedlowy Dom Kultury, Klub Osiedlowy „Koliber”, Młodzieżowy Dom Kultury, czy szkoły muzyczne, to oferta, z jaką wspólnie wychodzimy do mieszkańców miasta jest – może nie imponująca – ale całkiem przyzwoita. A na pewno bardzo zróżnicowana.

Zbliżamy się do końca kadencji. To czas niejako w naturalny sposób prowokujący do podsumowań. Które przedsięwzięcia kulturalne zrealizowane na przestrzeni ostatnich lat przywołują w Panu szczególne wspomnienia? Które dostarczyły najwięcej satysfakcji?

J.S. – Osobiście szczególnym sentymentem darzę Europejskie Integracje Muzyczne, które w tym roku odbyły się w Centrum Kultury w Żyrardowie już po raz 10. To chyba właśnie ten „okrągły” jubileusz wzbudził we mnie cały szereg wspomnień z czasów, gdy przygotowaliśmy pierwszą edycję tego projektu. Bo tak się złożyło, że to ja w 2004 roku ściągnąłem do Żyrardowa Włodka Pawlika i zarażeniem go pomysłem organizacji w naszym mieście przeglądu połączonego z warsztatami dla młodych muzyków. Byłem wtedy członkiem zespołu TAXI, jeździliśmy na różnego rodzaju konkursy, przeglądy, więc z własnego doświadczenia wiedziałem, czego uczestnicy oczekują od organizatorów i co może wydać im się atrakcyjną propozycją. Dość szybko dopracowaliśmy z Włodkiem Pawlikiem formułę imprezy, od siebie dołożyłem nazwę, która miała brzmieć „europejsko”, żeby łatwiej było pozyskać na nią eurofundusze i właściwie byliśmy gotowi do pierwszej edycji EIM-u. Jako współtwórca tego projektu, mam

dziś wielką satysfakcję, że Europejskie Integracje Muzyczne żyją już obecnie własnym życiem, przetrwały całą dekadę i – o czym mogliśmy się w tym roku przekonać – mają się całkiem dobrze. Nie ukrywam, że jestem ogromnie wdzięczny Włodkowi Pawlikowi, za to, że mimo rozlicznych obowiązków nie zapomina o EIM-ie i co roku znajduje czas, by sprawować nad nim opiekę artystyczną.

Cieszy mnie również sukces „Manufaktury Satyry”, którą pięć lat temu wymyślił z kolei żyrardowski artysta grafik – Zbigniew Kołaczek, a my z entuzjazmem podchwyciliśmy tę ideę. Chcieliśmy stworzyć coś na wzór Europejskich Integracji Muzycznych, ale z innej dziedziny artystycznej i pomysł Zbigniewa Kołaczka idealnie pasował do tej koncepcji. Konkurs został bardzo dobrze przyjęty w środowisku polskich rysowników i stanowi dziś doskonale narzędzie promocji miasta.

Ale skończmy już te wspominki, bo na zakończenie mam dla czytelników jeszcze jedno, bardzo ważne zaproszenie. Otóż 20 września, na Placu Jana Pawła II, odbędzie się charytatywna impreza plenerowa, z której dochód przeznaczony będzie na rehabilitację 8-letniej Amelki. Dziewczynka straciła nóżkę w wypadku komunikacyjnym, a ponieważ bardzo chciałaby powrócić do dawnej aktywności, jak najszybciej potrzebna jest jej proteza. Co prawda Miasto służy jedynie pomocą przy organizacji tego wydarzenia, niemniej w imieniu najbliższych Amelki, którzy wzięli na siebie ciężar przygotowania całego przedsięwzięcia, gorąco zachęcam do włączenia się w tę akcję.

red. ■

Polskie Radio RDC gościło w Żyrardowie

W ramach jubileuszowej akcji „20 miast na 20-lecie” Polskie Radio RDC 20 lipca odwiedziło nasze miasto. Okazją do spotkania był koncert w Parku Dittricha, który z powodu nadchodzącej burzy przeniesiony został w ostatniej chwili do Resursy. Radiowe studio plenerowe RDC pozostało jednak w parku, skąd dziennikarka Dagmara Kowalska na żywo relacjonowała, to co dzieje się w sercu zabytkowej osady fabrycznej i prowadziła z zaproszonymi gośćmi rozmowy o Żyrardowie i odbywających się tu wydarzeniach kulturalnych.

Barbara Rzczycka z Muzeum Mazowsza Zachodniego opowiedziała o genezie, historii i charakterze miasta. Natomiast Piotr Dudkiewicz, wnuk pisarza Pawła Hulki – Laskowskiego, mówił o życiu swojego dziadka wśród społeczności żyrardowskiej z przełomu XIX i XX wieku.

Po pierwszej rozmowie z gośćmi, Dagmara Kowalska zajrzała do Resursy, gdzie trwał przeniesiony z Parku Dittricha recital gitarowy Tomasza Kaszubskiego,

by oddać na antenie Radia Dla Ciebie klimat wydarzenia.

Drugie wejście na żywo z Żyrardowa poświęcone było między innymi bieżącym i planowanym wydarzeniom kulturalnym, które mogą zainteresować turystów odwiedzających nasze miasto. Zbigniew Kołaczek, pomysłodawca i kurator artystyczny organizowanego przez Urząd Miasta Ogólnopolskiego Konkursu „Manufaktura Satyry”, opowiedział o tym przedsięwzięciu, którego rozstrzygnięcie

wraz z otwarciem pokonkursowej wystawy odbędzie się 13 września. Jako kurator artystyczny Galerii Resursa Zbigniew Kołaczek zachęcał słuchaczy do zwiedzenia Resursy wraz z Kręgielnią i prezentowanych tu wystaw. Z kolei Jacek Czubak, prezes Lokalnej Organizacji Turystycznej, mówił o walorach turystycznych Żyrardowa i cieszących się dużym zainteresowaniem Turystycznych Kartach Mazowsza Zachodniego wydawanych przez LOT.

red. ■

Nauka w odświeżonych murach

W czasie wakacji, kiedy dzieci odpoczywały od szkolnych obowiązków, w miejskich placówkach oświatowych trwały remonty i konserwacje, jak również poważniejsze inwestycje, by nauka w nowym roku szkolnym odbywała się w jak najlepszych warunkach. Udało się zrealizować niemal wszystkie zaplanowane na ten czas prace.

Przygotowując się do nowego roku szkolnego w okresie wakacji remontowano w zależności od potrzeb sale dydaktyczne, korytarze szkolne oraz inne pomieszczenia, a także odnawiano elementy wyposażenia sal. W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom usuwano powstałe w czasie eksploatacji usterki sprzętu znajdującego się na boiskach i placach zabaw.

Poza drobnymi remontami i pracami konserwacyjnymi, realizowane były także poważniejsze

przedsięwzięcia. W Zespole Szkół Publicznych Nr 7 wykonany został remont dachu budynku. Była to duża inwestycja, o wartości 100 000 zł, w całości sfinansowana z budżetu miasta. Szkoła przeprowadziła także częściowy remont dwóch sal lekcyjnych, sali gimnastycznej, pokoju nauczycielskiego i klatki schodowej. Do stosunkowo kosztownych inwestycji należały także: remont instalacji odgromowej w Miejskim Przedszkolu Nr 6, remont fragmentu dachu w ZSP Nr 4, naprawa dachu w Miejskim

Przedszkolu Nr 9, wykonanie podłogi w nowej świetlicy ZSP Nr 4, czy remont sali lekcyjnej łącznie z wymianą podłogi w ZSP Nr 6.

W miejskich placówkach oświatowych przybyło także pomocy dydaktycznych – w przedszkolach są to głównie zabawki, w szkołach – karty logiczne, książki, a nawet projektory i ekrany. W Miejskim Przedszkolu Nr 9 zakupiony został nowy sprzęt na plac zabaw, w niektórych szkołach zakupiono niezbędne wyposażenie do sal, jak ławki i krzeselka.

Łączna wartość wydatków poniesionych w związku z przygotowaniem placówek do nowego roku szkolnego, to prawie 300 000 zł na remonty i inwestycje oraz nieco ponad 60 000 zł na zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia. – Warto zaznaczyć, że bardzo dużo prac remontowych zostało wykonanych przez pracowników placówek – podkreśla **Barbara Ciepłak**, Naczelnik Wydziału Oświaty i Kultury Fizycznej – dzięki czemu ograniczono wydatki do zakupu niezbędnych do remontu

materiałów.

Z pewnością wykonane podczas wakacji remonty i inwestycje zapewnią uczniom i przedszkolakom właściwe warunki do edukacji, a także bezpieczeństwo.

W roku szkolnym 2014/2015 w publicznych szkołach podstawowych uczyć się będzie 2386 dzieci, w gimnazjach – 1107 osób, w Liceum Ogólnokształcącym im. S. Żeromskiego – 528, natomiast do miejskich przedszkoli publicznych uczęszczać będzie 1147 dzieci.

red. ■

Energetyczne tornistry w rękach pierwszoklasistów

Zastępca Dyrektora Generalnego PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Teren – Witold Filipiński oraz Prezydent Żyrardowa – Andrzej Wilk tuż przed rozpoczęciem roku szkolnego wręczyli pierwszoklasistom tornistry z wyprawkami szkolnymi, w ramach akcji charytatywnej „Energetyczny Tornister”, realizowanej przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Teren. W sumie wyprawkami szkolnymi obdarowano ponad 50 dzieci z Żyrardowa.

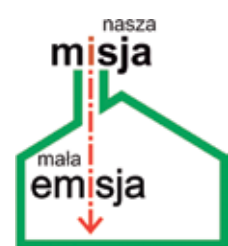
Pierwszaki znalazły w plecakach zeszyty, piórniki z pełnym wyposażeniem, farby, kredki, mazaki, bloki rysunkowe i techniczne, bibułę, papier wycinankowy, klej, nożyczki, plastelinę – wszystko to (z wyjątkiem książek), co potrzebne do „szkolnego startu”. Akcja „Energetyczny Tornister” adresowana jest do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, którym samodzielnie trudno skompletować szkolną wyprawkę. W Żyrardowie projekt zrealizowany został przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Bardzo cenię sobie akcję społeczną PGE – mówi prezydent **Andrzej Wilk**. – Odciążenie rodziców w przygotowaniu szkolnej wyprawki, to wielka pomoc, zwłaszcza kiedy budżet domowy jest mocno ograni-

czony a wydatków przez rozpoczęciem roku szkolnego bez liku. Akcja ta stanowi doskonałe uzupełnienie Rządowego programu pomocy uczniom – „Wyprawka szkolna”, w ramach którego rodzice mają możliwość otrzymania dofinansowania zakupu podręczników i materiałów dydaktycznych.

PGE Dystrybucja S.A. prowadzi szereg inicjatyw z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu. „Energetyczny Tornister” to jedna z ważniejszych akcji charytatywnych, realizowana w województwie łódzkim od ponad 10 lat, po raz drugi obejmuje wszystkie Oddziały Spółki. W bieżącym roku PGE Dystrybucja S.A. łącznie prześle najmłodszym uczniom blisko 2000 tornistrów wyposażonych w wyprawki szkolne... i dobrą energię.

red. ■

Konkurs promujący Odnawialne Źródła Energii

Miasto Żyrardów z dniem 15 sierpnia rozpoczyna wojewódzki konkurs promujący Odnawialne Źródła Energii (OZE) w ramach projektu pn. „Nasza misja – mała emisja”.

Uczestnikami konkursu mogą być uczniowie klas podstawowych, klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz pełnoletni mieszkańcy woj. mazowieckiego, którzy rywalizować będą w czterech kategoriach wiekowych:

- » I kategoria – dzieci (6-10 lat)
- » II kategoria – juniorzy (11-15 lat)
- » III kategoria – młodzież (16-21 lat)
- » IV kategoria – dorośli (pow. 21 r.ż.).

Przedmiotem konkursu jest: » opracowanie plakatu promującego

energii przyjazną środowisku – uczniowie ze szkół podstawowych i uczniowie klas gimnazjalnych woj. mazowieckiego (I i II kategoria wiekowa);

» wykonanie autorskiej fotografii promującej OZE w powiecie żyrdowskim – uczniowie klas ponadgimnazjalnych oraz mieszkańcy woj. mazowieckiego (III i IV kategoria wiekowa).

Zadaniem Uczestnika Konkursu jest wykonanie i przesłanie zdjęcia plakatu lub autorskiej fotografii w formacie jpg, której rozmiar

nie przekracza 2MB poprzez formularz dostępny na stronie kampanii „Nasza misja – mała emisja” <http://oze-zyrardow.pl> zakładka Konkurs.

W konkursie przyznane zostaną nagrody rzeczowe za I, II i III miejsce w 4 kategoriach wiekowych.

Termin nadsyłania zgłoszeń upływa w dniu 1 października 2014 r. Szczegółowy regulamin konkursu dostępny jest pod adresem <http://oze-zyrardow.pl/> lub na portalu miejskim www.zyrardow.pl.

Przypomnijmy, że projekt „Na-

szna misja – mała emisja” realizowany jest ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Jego celem jest m.in. promocja odnawialnych źródeł energii i podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Żyrardowa oraz powiatu żyrdowskiego, a także kształtowanie postaw przyjaznych środowisku w oparciu o najnowszą wiedzę przyrodniczą i przy zastosowaniu nowatorskich form przekazu informacji o energii odnawialnej.

Na realizację projektu Żyrardów otrzymał dotację w wysokości ponad 51 tys. zł. Kwota ta stanowi 100% kosztów zadania.

red. ■

Konkurs dofinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie www.wfosigw.pl

Z MIASTA

Czy Żyrardów zna angielski?

14 września mieszkańcy naszego miasta będą mieli okazję sprawdzić swój poziom znajomości języka angielskiego. Żyrardów po raz drugi włącza się w ogólnopolski projekt pn. Wielki Test Języka Angielskiego. Zeszłoroczna edycja okazała się sukcesem organizacyjnym, jak również samych mieszkańców, bowiem żyrardowianie wykazali znajomość angielskiego na poziomie B1+. Jak będzie w tym roku, okaże się już niebawem. Patronat nad wydarzeniem i tym razem objął Prezydent Miasta Żyrardowa, który chętnie wspiera inicjatywy zachęcające do rozwoju wiedzy i umiejętności.

Wielki Test języka Angielskiego popierają i popularyzują również znane postaci, m.in.: Jan Wieczorkowski, Marcin Daniec, Łukasz Jarosz (Polski Kickboxer Wagi Ciężkiej), Marta Niewczas (pięciokrotna mistrzyni świata w karate tradycyjnym, wielokrotna mistrzyni Europy).

Po raz pierwszy w historii WTJA tysiące Polaków będą miały jedyną

i niepowtarzalną okazję bezpłatnego przetestowania się za pomocą znanych i honorowanych na całym świecie egzaminów – TOEIC oraz TOEFL. Do tegorocznej edycji WTJA przystąpi ok. 80 miast z całej Polski. W każdym mieście zgłoszonym do projektu test odbędzie się w tym samym czasie, a będzie to **14 września, godz. 11.00**. W Żyrardowie miejscem wydarzenia jest

Centrum Kultury.

W teście mogą wziąć udział osoby od 13 roku życia. Test ten w przybliżeniu określi poziom językowy uczestników według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, opracowanego przez Radę Europy (CEFR). Natomiast dzieci w wieku szkoły podstawowej (od 8 roku życia) napiszą nieco krótszy test sprawdzający

Polska zna angielski

Udowodnijmy to!

Wielki Test Języka Angielskiego

ich obecne umiejętności językowe. Zatem zapraszamy całe rodziny do bezpłatnego rejestrowania się na stronie www.zyrardow.znaangielski.pl.

Uczestnicy testu nie tylko sprawdzą swoje umiejętności językowe, ale również będą mieli okazję zdobyć cenne nagrody, których lista powiększa się z dnia na dzień. Nagroda główna zostanie przyzna-

na uczestnikowi, którego odpowiedź na pytanie konkursowe zostanie sklasyfikowana na pierwszym miejscu. Będzie to bon na kurs języka angielskiego w Szkole Językowej Merit School o wartości 650 złotych. Kolejne nagrody to trzy bony na kursy językowe w Merit School w wysokości 350 złotych oraz zajęcia tenisa w klubie tenisowym Matchpoint Żyrardów.

Warto przyjść, przetestować się i przy tym dobrze się bawić. Cieszę się, że ktoś wychodzi do żyrardowian z taką inicjatywą. Dzięki temu zwiększa się w nas świadomość jak ważna i w sumie nieunikniona jest znajomość języka angielskiego, który jest już wszechobecny – mówi Agnieszka, mieszkanka Żyrardowa, uczestniczka poprzedniej edycji WTJA. Przyjdźmy i zaprezentujmy jak Żyrardów Zna Angielski w roku 2014! Zapraszamy!

Bieżące informacje dostępne są na Facebooku na Żyrardów zna angielski. **red. ■**

Języki obce – podejmij właściwe wyzwanie

www.langcenter.pl

Według badań co drugi Europejczyk postanawia podjąć po powrocie z urlopu jakieś nowe wyzwanie.

Bardzo wysokie miejsce wśród umiejętności które chcemy zdobyć po wakacyjnej przerwie zajmują języki obce, stanowiące obecnie klucz do współczesnego świata.

„Dam pracę! Mile widziana znajomość języków obcych”

Nie ulega wątpliwości, iż w zglobalizowanym świecie umiejętnością niezbędną na rynku pracy jest znajomość języków obcych. Angielski na poziomie komunikacyjnym to już bezwzględna konieczność, choć potencjalni pracodawcy prowadzący biznes na skalę międzynarodową coraz częściej poszukują kandydatów którzy potrafią posługiwać się wieloma językami jednocześnie. Cóż, zmieniające się czasy w których żyjemy wysyłają nam jasny komunikat – języków obcych należy się uczyć przez całe życie.

Język obcy to Twój Międzynarodowy Paszport. Ucz się języków!

Posługiwanie się różnymi językami otwiera szerokie możliwości. Dzięki znajomości języków obcych mamy lepszy dostęp do wiedzy oraz większe możliwości pozna-

wania nowych ludzi i zawierania przyjaźni. Nawet odległe zakątki świata mogą stać się nam bliższe, a zupełnie odmienne kultury bardziej zrozumiałe.

Bardzo dobrym momentem na podkreślenie korzyści płynących z nauki języków obcych jest wrzesień. Promowanie nauki języków obcych znalazło odzwierciedlenie w dwóch zbliżających się wydarzeniach: **Europejski Dzień Języków Obcych (26 IX) oraz Międzynarodowy Dzień Tłumacza (30 IX)**.

W obchody tych świąt, jak co roku, aktywnie angażuje się szkoła językowa i kancelaria tłumaczeń z Żyrardowa – Lang Center Tłumacze Przysięgli. Już 23 IX zespół Lang Center weźmie udział w międzynarodowej konferencji zatytułowanej „Kompetencje interkulturowe w edukacji językowej”,

organizowanej w ramach obchodów Europejskiego Dnia Języków. Dla wszystkich mieszkańców Żyrardowa i okolic, chcących dowiedzieć się jak efektywnie uczyć się języków obcych, Szkoła Lang Center Tłumacze Przysięgli zorganizuje „Dni Otwarte”. Wszyscy zainteresowani będą mogli poznać swój poziom znajomości języka oraz wziąć udział w bezpłatnych zajęciach prezentacyjnych. W tym dniu będzie również możliwość wzięcia udziału w konsultacjach metodycznych z lektorami Lang Center i zapisać się na kurs językowy na wszystkich poziomach zaawansowania.

Drugim świętem obchodzonym na całym świecie i ściśle związanym z Lang Center Tłumacze Przysięgli jest Międzynarodowy Dzień Tłumacza. Celem święta jest zwrócenie uwagi na istotną rolę

tłumaczy we współczesnym świecie. Członkowie zespołu Lang Center dołączą do wspólnego projektu instytutów kultury i ambasad. Będą oni rozmawiać o własnych doświadczeniach: o meandrach pracy tłumacza, technikach gromadzenia przydatnych materiałów, metodach pracy, stosowanych sztuczkiach, zabawnych błędach i najważniejszych osiągnięciach. W dniu Międzynarodowego Dnia Tłumacza, Lang Center przygotował specjalną ofertę na wszystkie tłumaczenia oraz dla każdego kartę rabatową o wartości 100 zł na profesjonalny kurs języka angielskiego. **red. ■**

Szczegółowych informacji udziela Sekretariat Lang Center Tłumacze Przysięgli: Żyrardów, Okrzei 19, III piętro. www.langcenter.pl

Zachęcamy mieszkańców do dbania o swoje zdrowie

W okresie wakacyjnym prezydent Andrzej Wilk dwukrotnie zorganizował akcję prozdrowotną w ramach realizowanego przez Miasto programu profilaktyki chorób układu krążenia „Czas dla Serca”. Mieszkańcy mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prozdrowotnych i wykonania badań pozwalających na wykrycie problemów zdrowotnych, będących najczęstszą przyczyną chorób układu krążenia. Oferta za każdym razem cieszyła się dużym zainteresowaniem. W sumie podczas tych dwóch akcji udzielono około 1500 różnego rodzaju porad prozdrowotnych oraz wykonano ponad 1300 badań, w tym m.in: poziomu cukru, cholesterolu i ciśnienia krwi.

Akcje prozdrowotne, zachęcające żyrardowian do zwrócenia uwagi na swoje zdrowie, odbyły się 19 lipca i 30 sierpnia, na skwerze przy ul. Okrzei, w pobliżu targowiska miejskiego, a zrealizowane zostały przez Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych z obszaru ochrony zdrowia.

Z uwagi na charakter przedsięwzięcia, jakim jest profilaktyka chorób układu krążenia, realizatorzy akcji przywiązywali dużą wagę do właściwego pokierowania mieszkańców, u których stwierdzono war-

tości nieprawidłowe. Otrzymali oni szczegółowe wskazówki co do dalszego postępowania. Na szczęście nie stwierdzono w czasie badań wartości zagrażających życiu.

Cieszy fakt, że z oferty badań w ramach prozdrowotnych miejskich przedsięwzięć z każdym rokiem korzysta coraz więcej mężczyzn i że wyniki badań są coraz lepsze – podsumowuje Wiesława War-dziak, Naczelnik Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej, koordynator programu „Czas dla serca”. – Dziękujemy mieszkańcom, że przyjęli zaproszenie oraz realizatorom akcji,

dzięki którym możliwe było zorganizowanie tego przedsięwzięcia. Są to: NZOZ „PROMYK”, „ZDROWIE”, Ośrodek Diagnostyki Słuchu i Mowy,

stowarzyszenie Diabetyków, AMAZONKI, Centrum Odchudzania i Odżywiania.

Koszt badań pokrył Urząd

Miasta Żyrardowa przy wsparciu zaproszonych do programu realizatorów. **red. ■**

V Maraton Pływacki na Zalewie Żyrardowskim

Pomimo niesprzyjającej pogody, 40 maratończyków z całej Polski wzięło udział w V Maratonie pływackim, jaki odbył się 17 sierpnia, nad Zalewem Żyrardowskim. Najstarszy zawodnik, Andrzej Jastrząb z Żyrardowa, który dystans 2000 m przepłynął w czasie 1 godz. i 44 min, chociaż na mecie był bardzo zmęczony, stwierdził, że startuje w maratonach nie ze względu na nagrody, ale na sportowy tryb spędzania wolnego czasu.

W maratonie uczestniczyli oczywiście i zawodowcy. Najszybciej dystans 3000 m pokonał Krzysztof Karwat ze Skierniewic w czasie 45 min., a Adaś Wiśniewski z Żyrardowa był bezkonkurencyjny na dystansie 500 m w czasie 14 min. i 23 s.

Maraton odbywał się pod patronatem Prezydenta Żyrardowa Andrzeja Wilka, a organizatorem był Żyrardowski Powiatowy WOPR. Współorganizatorami byli: AQUA Żyrardów Sp. z o.o., Stowarzyszenie Pływaków i Ratowników i OSiR Żyrardów.

Celem zawodów była popularyzacja aktywnego i bezpiecznego wypoczynku nad wodami oraz pływania w każdym wieku. W zabezpieczeniu pomagali członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych i WOPR-ów z Żyrardowa i Rawy Mazowieckiej, zaś nad bezpieczeństwem pływaków czu-

wali ratownicy medyczni z firmy Rat-Med. Przygotowane zostały cztery trasy wyścigowe na dystansach od 500 do 2900 m.

Statuetki i medale okolicznościowe ufundowane przez Prezydenta Miasta Żyrardowa oraz organizatorów wręczali: Wiceprezydent International Life Saving Federation of Europe dr Jerzy Telak, Członek Zarządu Głównego WOPR

Andrzej Jankowski, Sekretarz Komisji Masters przy Polskim Związku Pływackim Jacek Thiem, Radna Miasta Żyrardowa Beata Marzęda-Przybysz, Komendant PSP w Żyrardowie Andrzej Oklesiński, Prezes OSP w Żyrardowie Daniel Sawicki, Dyrektor OSiR Żyrardów Elżbieta Szafaryn i Prezes AQUA Żyrardów Taida Sochańska. **red. ■**

WYNIKI MARATONU:

» Kategoria 12 lat – 500 m

Dziewczynki: 1 m. – Marianna Żółtowska, 2 m. – Zuzanna Nowakowska, 3 m. – Ola Kośka;

Chłopcy: 1 m. – Adam Wiśniewski, 2 m. – Jakub Franciszewski, 3 m. – Michał Kośka.

» Kategoria 16 lat- 1000 m

Dziewczęta: 1 m. – Karolina Faszczewska, 2 m. – Zuzanna Chylak, 3 m. – Maria Rywańska;

Chłopcy: 1 m. – Michał Kruk, 2 m. – Jakub Kuran, 3 m. – Adam Kobus

» Masters 2000 m

1 m. – Sajkiewicz Zbigniew, 2 m. – Jacek Thiem, 3 m. – Henryk Adamus

» OPEN kobiet 2000 m

1 m. – Izabella Zyga, 2 m. – Agata Krzewińska, 3 m. – Pamela Broniarek

» OPEN mężczyźni 2900 m

1 m. – Krzysztof Karwat, 2 m. – Grzegorz Monczak, 3 m. – Tomasz Kruk.

ŻTC BIKE RACE 2014 – finał cyklu w Żyrardowie

W niedzielę, 17 sierpnia, odbyła się w Żyrardowie finałowa edycja siódmego cyklu ŻTC BIKE RACE, organizowanego przez Żyrardowskie Towarzystwo Cyklistów (ŻTC). Rosnąca liczba uczestników i coraz liczniejsze grono kibiców, to dowód na to, że impreza z roku na rok rozwija się, co ogromnie cieszy organizatorów.

W tym roku, poza tradycyjnymi zmaganiem kolarzy w SUPER PRESTIGE [SP], będącym jednocześnie Pucharem Polski Masters, i w MARATONACH ROWEROWYCH [MR], po raz pierwszy organizatorzy wzbogacili imprezę o bieg uliczny na dystansie 10 km pod nazwą „ŻYRARDÓW W BIEGU”.

Myszę, że tegoroczny cykl śmiało można ocenić jako udany – podsumowuje Kazimierz Kwiatkowski, Prezes ŻTC. – Zwiększenie liczby miejsc i dni startowych do 9 edycji zostało przyjęte bardzo dobrze w świątku Mastersów i Maratończyków. W tym roku impreza po raz

pierwszy przekroczyła liczbę tysiąca dwustu uczestników i mamy nadzieję na dalszy rozwój w roku przyszłym.

Serdecznie dziękuję władzom Żyrardowa za ogromną pomoc w organizacji zawodów. Dzięki dobrym Gospodarzom był to finał, na jaki zasłużyła sobie impreza obchodząca siódmy rok swego istnienia. Wielkie podziękowania dla Prezydenta Andrzeja Wilka i Wiceprezydenta Grzegorza Obłękowskiego oraz dla Prezes AQUA Żyrardów Taidy Sochańskiej. Dziękujemy także sponsorom, uczestnikom, kibicom, wolontariuszom, pracownikom i gospodarzom ko-

lejnych edycji. Specjalne podziękowania należą się POLICJI, która zabezpieczała wszystkie nasze tegoroczne wyścigi oraz dla jednostek Straży Pożarnej i Straży Miejskiej. Moje osobiste podziękowania jako komandora cyklu kieruję do całego zespołu obsługującego zawody: sędziów kolarskich i biegowych, pilotów, konferansjerów, obsługi technicznej, obsługi biura zawodów, naszych informatyków, zabezpieczenia medycznego, transportowców, fotografów i filmowców oraz osób przygotowujących trasy i marketingowców. **red. ■**

ZWYCIĘZCY CYKLU ŻTC BIKE RACE 2014 W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH:

» MARATONY ROWEROWE [MR]

- w M2 – Grzegorz Kozłowski z Żyrardowa,
- w M3 – Rafał Brzeczek MAXBIKE TEAM,
- w M4 – Artur Wior – Jelenia Góra,
- w M5 – Andrzej Stebliński Maraton Nowy Dwór Mazowiecki,
- w M6 – Zbigniew Szałapski SAWO Zgierz.

» SUPER PRESTIGE [SP]

Kategoria K20,K30 - Agnieszka Sikora Legion Serwis,
Kategoria K40+ - Monika Buchowiecka Elbląska Grupa Kolarska.

» a w kategoriach męskich:

- M20 – Kamil Lewandowski KK Koliber,
- M30 – Patryk Badura Warmia-Mazury,
- M40 – Paweł Rychlicki MERX Polska,
- M50 – Lechosław Michalak GKK Grodzisk Mazowiecki,
- M60 – Cezary Pyzikowski Lubelski Klub Kolarski,
- M70 – Tadeusz Pośpiech – LEGIA Masters,
- M80 – Ireneusz Matyszewski – LEGIA WTC.

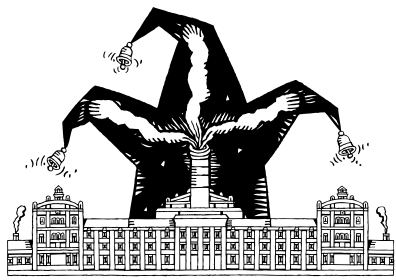
NAJSZYBSI NA TRASIE ŻYRARDÓW W BIEGU 2014:

» wśród panów:

- Andrzej Wojtczak LKS Osuchowa,
- Piotr Cypryjański Runfollowne.pl,
- Artur Kamiński Jajkowice Gmina Sadkowiec.

» a wśród pań:

- Agnieszka Olejniczak - Centrum Promocji Zdrowia,
- Magdalena Picheta z Warszawy,
- Beata Sieczko – Mort.

MANUFATURA SATYRY
V OGÓLNOPOLSKI KONKURS SATYRYCZNY
ŻYRARDÓW 2014

„Manufaktura Satyry” ma już pięć lat

13 września, o godz. 18.00 serdecznie zapraszamy do Resursy na uroczyste podsumowanie V Ogólnopolskiego Konkursu Satyrycznego „Manufaktura Satyry” z udziałem laureatów edycji konkursu. Wydarzeniu towarzyszyć będzie wystawa o międzynarodowym charakterze. Oprócz artystów z Polski, biorących udział w konkursie, zostaną zaprezentowane prace pozakonkursowe artystów z Kanady, Włoch, Ukrainy i Czech.

Manufaktura Satyry to Ogólnopolski Konkurs Satyryczny organizowany corocznie, począwszy od roku 2010 przez Urząd Miasta Żyrardowa. Jego celem jest popularyzowanie poprzez sztukę unikalnej, industrialnej historii miasta. Stąd też tematy kolejnych edycji konkursu nawiązują do fascynujących dzieł Żyrardowa – „Fabryka” (rok 2010), „Miasto (idealne)” (rok 2011), „Miasto ogród” (rok 2012), „Wielokulturowość” (rok 2013), „Technika i wynalazki” (rok 2014).

Obecnie „Manufaktura Satyry” jest jedynym na Mazowszu konkursem tego typu, który odbywa się corocznie – mówi pomysłodawca konkursu, artysta grafik **Zbigniew Kołaczek**. – Jest to też konkurs o tyle niezwykły, że mimo charakteru ogólnopolskiego, jest on otwarty również na artystów zagranicznych. Począwszy od drugiej edycji konkursu, zarówno na wystawie pokonkursowej, jak i w katalogu, oprócz prac polskich artystów biorących udział w konkursie, prezentowane są również (już poza konkursem) dzieła twórców spoza Polski. Mieliśmy dotąd okazję eksponować prace artystów z Kanady, Włoch, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, czy Czech. Świadczy to o coraz większym zainteresowaniu naszym projektem.

W ciągu pięciu lat, za sprawą „Manufaktury Satyry” powstała unikalna kolekcja prac, a zarazem – jedyna w swoim rodzaju – historia miasta opowiadana oczami rysowników-satyryków. Co warte podkreślenia, kolejne edycje „Manufaktury Satyry” nie kończą się wraz z coroczną wystawą podsumowującą konkurs. Prace prezentowana są w różnych miejscach

w Polsce i zagranicą, spotykając się z życzliwym przyjęciem publiczności (Grodzisk Mazowiecki 2011, Błonie 2011, Pabianice 2012, Piza – Włochy 2012, Zamość 2013, Podkowa Leśna 2013, Olsztyn 2013). Katalogi „Manufaktury Satyry” stanowią znakomity materiał promocyjny zarówno samego

mu projektowi i podnoszą rangę konkursu. Z kolei debiutanci, których witamy co roku z wielką radością, są dowodem na to, że „Manufaktura Satyry” uznawana jest za dobrą przepustkę do zaistnienia w artystycznym świecie.

Myszę, że wielka w tym zasługa nie tylko nas, jako organizatorów,

Żyrardowa, jak i artystów prezentujących się w ramach imprezy. Wydawnictwo trafiło do Czech, Niemiec, Rosji, Estonii, Serbii, Włoch, Francji, Stanów Zjednoczonych, Kanady, Argentyny, Australii, Izraela, Chin, Korei, Japonii, Islandii, Meksyku, Holandii, Szwajcarii i na Ukrainę.

Ale „Manufaktura Satyry” to przede wszystkim artyści, którzy tę imprezę razem z nami współtworzą – mówi **Jarosław Szafaryn**, Naczelnik Wydziału Promocji i Kultury. – Zgłoszenia napływają zarówno od artystów uznanych, z ogromnym dorobkiem twórczym, jak też od debiutantów dopiero zaczynających przygodę z rysunkiem satyrycznym. Cieszymy się obecności w konkursie i jednych, i drugich. Znane nazwiska niewątpliwie dodają prestiżu nasze-

ale przede wszystkim naszego partnera w postaci Stowarzyszenia Polskich Artystów Karykatury, które wspierało i wspiera nas od pierwszej edycji konkursu, sprawując nas projektem patronat artystyczny.

Na tegoroczną edycję „Manufaktury Satyry” wpłynęło w sumie 75 prac, 35 autorów. Prace oceniało trzyosobowe jury w składzie: Witold Mysyrowicz – Prezes Stowarzyszenia Polskich Artystów Karykatury (Przewodniczący), Jarosław Szafaryn – Naczelnik Wydziału Promocji i Kultury Urzędu Miasta Żyrardowa oraz Zbigniew Kołaczek – Kurator Artystyczny Ogólnopolskiego Konkursu Satyrycznego „Manufaktura Satyry”, Kurator Artystyczny Galerii „Resursa”.

red. ■

TECHNIKA i wynalazki

LAUREACI V OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU SATYRYCZNEGO „MANUFATURA SATYRY” 2014

I MIEJSCE	II MIEJSCE	III MIEJSCE
Krzysztof Grzondziel (Mysłowice)	Leszek Ołdak (Opole)	Halina Kuźnicka (Warszawa)

Wyróżnienia honorowe:

Robert Mirowski (Warszawa)
Zbigniew Urbalewicz (Olsztyn)
Krzysztof Suski (Lubań Śląski)
Piotr Zatorski (Będzin)
Przemysław Zamojski (Tarnobrzeg)
Tomasz Niewiadomski - rysunek, **Grzegorz Janusz** - tekst (Warszawa)

Nagrody pozaregulaminowe:

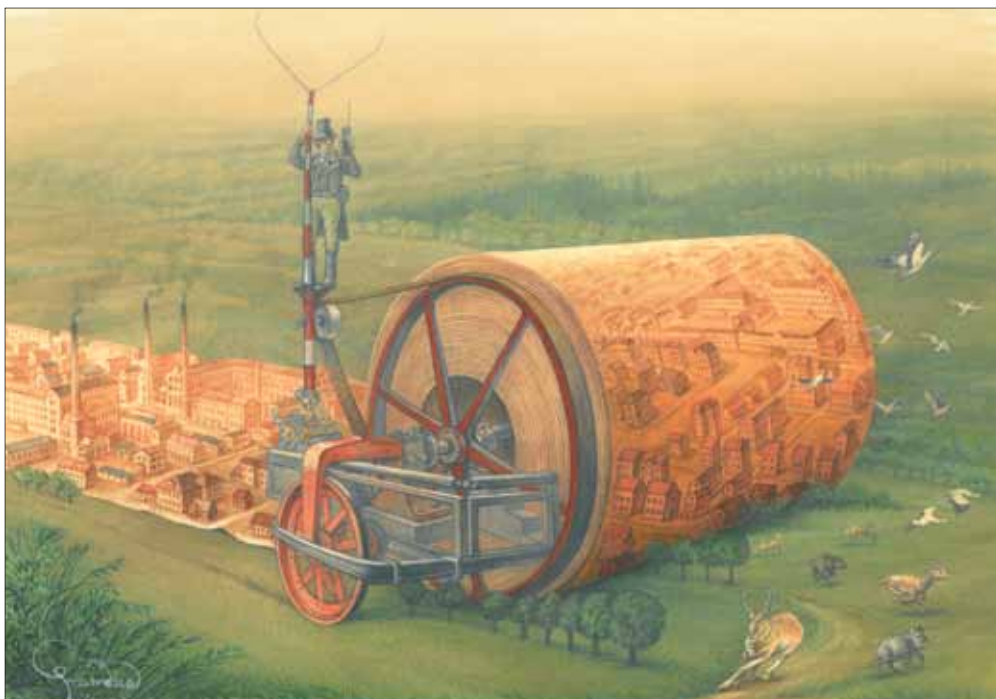
Nagroda Prezydenta Miasta Żyrardowa
- **Andrzej Krawczak** (Kraków)
Nagroda Stowarzyszenia Polskich Artystów Karykatury
- **Andzej Pijet** (Montreal - Kanada)
Wyróżnienie Stowarzyszenia Polskich Artystów Karykatury
- **Czesław Przęzak** (Wrocław)
Wyróżnienie Posłanki na Sejm RP Beaty Rusinowskiej
- **Joanna Tomkiewicz-Gwiazda** (Żyrardów)
Wyróżnienie Centrum Kultury w Żyrardowie
- **Piotr Zatorski** (Będzin)
Nagroda Galerii „Resursa” (w postaci wystawy indywidualnej)
- **Leszek Ołdak** (Opole)

WERNISAŻ

I UROCZYSTE WRĘCZENIE NAGRÓD LAUREATOM KONKURSU

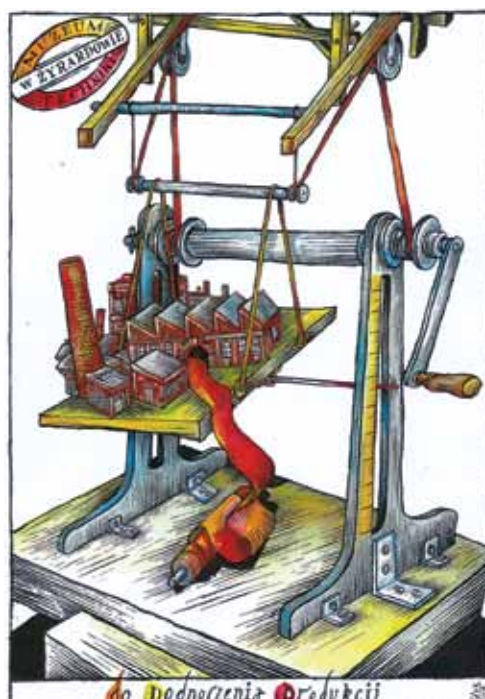
13 WRZEŚNIA (SOBOTA) 2014, GODZ. 18.00
ŻYRARDÓW, GALERIA RESURSA, UL. 1 MAJA 45

PRACE NAGRODZONE

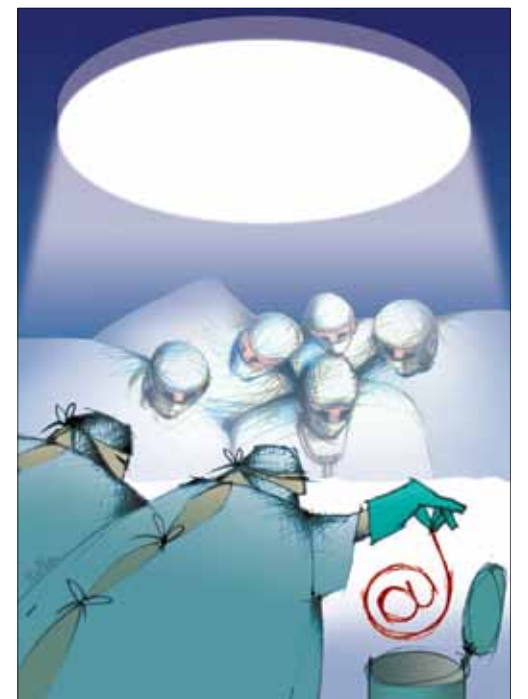
KRZYSZTOF GRZONDZIEL
MYSŁOWICE

I MIEJSCE

LESZEK OŁDAK
OPOLE

II MIEJSCE

HALINA KUŹNICKA
WARSZAWA

III MIEJSCE

Lato w mieście

Wakacje niestety już minęły, ale pozostały wspomnienia. Przypominamy zatem, co ciekawego działo się w naszym mieście w czasie lata, a było i kulturalnie i sportowo.

Od połowy czerwca do końca sierpnia w Parku Dittricha w każdą niedzielę Urząd Miasta organizował koncerty w ramach letniego cyklu niedzielnych spotkań z muzyką na żywo. Przepiękna sceneria XIX-wiecznego parku krajobrazowego sprzyjała kontemplowaniu muzyki. Jak co roku, gospodarzem kilku pierwszych koncertów była Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. I. J. Paderewskiego w Żyrardowie. W okresie wakacyjnym natomiast na scenie parkowego amfiteatru prezentowali się głównie lokalni artyści, chóry oraz zespoły z Żyrardowa i okolic: Bogdan Szymańczak, duet: Agnieszka Rogowiecka i Paweł Pawlik, Tomasz Kaszubowski, grupa „Format”, Orkiestra Geodeon Richter i Towarzystwo Śpiewacze „Echo”. Wystąpili też goście z zagranicy: Karolina Ogródowska pochodząca z Żyrardowa, która szlifowała swoje umiejętności gry na flecie w Holandii, gdzie obecnie mieszka i pracuje, zaprosiła do wykonania wspólnego koncertu holenderskiego pianistę Bram Buitenkanta. Kilka koncertów, z uwagi na niesprzyjające warunki pogodowe, odbywało się w Resursie.

» Koncert pt. „W blasku popołudnia” w wykonaniu Roberta Siniarskiego. 27.07.2014

» Koncert pt. „Muzyka na flet i fortepian”. Karolina Ogródowska - flet i Bram Buitenkant - fortepian. 3.08.2014

» Koncert pt. „O miłości a co dzień” w wykonaniu zespołu „Format”. 10.08.2014

Muzeum na kółkach

Muzeum Historii Żydów Polskich zaprosiło żyrardowian na interaktywną wystawę Muzeum na kółkach. Na Placu Jana Pawła II przez kilka dni lipca funkcjonował pawilon z multimedialną wystawą przedstawiającą w telegraficznym skrócie historię polskich i żyrardowskich Żydów.

» Wystawa edukacyjna Muzeum na kółkach. 22-24.07.2014

Zajęcia w placówkach kulturalnych

W okresie wakacyjnym placówki kulturalne, sportowe, oświatowe i wychowawcze zapewniały dzieciom i młodzieży moc atrakcji, zarówno w formie półkolonii, jak i rozmaitych zajęć, turniejów, konkursów, warsztatów otwartych dla wszystkich chętnych. Były też przedstawienia teatralne, seanse filmowe i wiele innych ciekawych wydarzeń.

» Półkolonie letnie w Młodzieżowym Domu Kultury.

» Osiedlowy Dom Kultury

» Klub Osiedlowy „Koliber”

ZALEW ŻYRARDOWSKI

Plaża Zalewu Żyrardowskiego biła w tym roku rekordy popularności. W upalne dni lata było to najchętniej wybierane przez mieszkańców miasta i okolicy miejsce wypoczynku i rekreacji. Za sprawą OSiR i AQUA Żyrardów w czasie wakacji odbywało się tu szereg ciekawych imprez, takich jak - turnieje plażowe czy maratony pływackie.

WYDARZENIA POD PATRONATEM PREZYDENTA MIASTA ŻYRARDOWA:

■ Pomóżmy Amelce stanąć na obie nogi! ■

Ośmioletnia Amelka z Bartnik 30 kwietnia br. straciła nogę w wyniku wypadku komunikacyjnego. Na szczęście, dzięki swoim najbliższym i wielu ludziom dobrej woli, którzy na co dzień dzielnie ją wspierają, nie straciła nadziei. – *Wierzę, że kiedyś będę na tyle silna i sprawna, by móc tę pomoc odwzajemnić* – mówi Amelka. Póki co dziewczynka potrzebuje naszej pomocy, czeka ją bowiem długa i kosztowna rehabilitacja, a także częste zmienianie protez, które niestety nie rosną wraz z dzieckiem. Rodzina i przyjaciele Amelki wspólnie z Fundacją „Chodźmy razem” organizują imprezę charytatywną pod hasłem „Cegiełka dla Amelki”, która odbędzie się **20 września, na Placu Jana Pawła II i w Centrum Kultury. Zaczynamy o godz. 13.00.**

➔ Jeśli nie będzie Cię z nami 20 września, możesz wesprzeć Amelkę, dokonując wpłaty przelewem:

nazwa odbiorcy:
Fundacja Avalon - Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym
ul. Michała Kajki 80/82/1
04-620 Warszawa

nr konta:
62 1600 1289 0003 0031 8642 6001

tytuł wpłaty:
Stolarska 3292

IMPREZA CHARYTATYWNA „Cegiełka dla Amelki” 20 września 2014 r. / Plac Jana Pawła II i Centrum Kultury start godz. 13.00

Plac Jana Pawła II

- » **Koncerty zespołów:** Chanel, Maxim, Cover, Calimero
- » **Zumba** – prowadzenie Agnieszka Astrabas, instruktorka fitness i zumbi
- » **Aukcje** – do wylicytowania m.in. płyty z autografami np. Justyny Steczkowskiej, zespołu „Wilki”, Kabaretu Moralnego Niepokoju, czapka Rafała Majki, koszulka z autografami siatkarki z reprezentacji Polski, biografia Roberta Lewandowskiego z autografem.
- » **i wiele innych atrakcji:** wiatrakowiec OSP Baranów, wóz strażacki, urządzenia zabaw dla dzieci, chodzące maskotki, szczudlarze, malowanie twarzy, bańki mydlane.

Centrum Kultury

- » **„Bajkowe piosenki”** – występ w wykonaniu dzieci z Europejskiego Niepublicznego Przedszkola „Inna bajka” z Tartaku Brzózki gm. Radziejowice
- » **„Czerwony kapturek szuka księcia”** – teatrzyk dziecięcy z Zespołu Szkolno – Gimnazjalnego w Bartnikach
- » **Koncert raperów** z kilku miast Polski oraz z Żyrardowa: Młody (13) Potar, Rudy ztz, Tolas, Sportowiec SCh, Morte, Graba, Ryba. Koncert poprowadzi DJ Chory.
- Patronat medialny:** Radio RSC, Życie Żyrardowa Głos Żyrardowa i Okolic, Tydzień Żyrardowa.

Sponsorzy: OSP Baranów, TCL, Odolux, Łazarczyk Kamieniarstwo, Coco Milo, Bracia Krysińscy, Europejskie Przedszkole Niepubliczne „Inna bajka”, sklep papierniczy „Papyrus” Wioletta Traczyk.

Całkowity dochód z imprezy przeznaczony zostanie na rehabilitację Amelki i zakup protezy, dzięki której Amelka stanie na obie nogi. Pamiętajmy, że każdorazowy zakup protezy, to wydatek rzędu kilkudziesięciu tysięcy złotych, a z uwagi na wiek dziewczynki, taką protezę trzeba wymieniać co kilka miesięcy.

Z Waszą pomocą dam radę – zapewnia **Amelka.**

red. ■

■ Festiwal muzyczny ŻYROCK ■

Żyrock to przedsięwzięcie, które ma na celu promowanie młodych zespołów poruszających się w gatunku szeroko rozumianego rock'n'roll'a.

Naszym celem jest stworzenie wydarzenia muzycznego, które będzie dobrze kojarzyć się z naszym regionem – mówią inicjatorzy

przedsięwzięcia, członkowie kapeli **Immortal Dreams** z Żyrardowa. – *Żyrock ma być miejscem spotkań młodych kapel rockowych. Tu będą mogły zaprezentować swoje możliwości, swój materiał szerszej grupie odbiorców. Impreza nie będzie miała charakteru komercyjnego.*

red. ■

ŻyroRock - Antidotum na brak rock'a!
26-28 września 2014 r.
Antidotum Music Club, Dittricha 12C, Żyrardów

26.09.14 (piątek) - godz. 17.00
Insomnia / Wait Till Friday / Highlow
Venflon oraz Lostbone

27.09.14 (sobota) - godz. 16.00
Muhu Island / Infected Dreams / SickRoom / Justice Theory
Leash Eye

28.09.14 (niedziela) - godz. 16.00
Mamy Kolana / Immortal Dreams / DiAnti i V8 / I KaAtaKilla
Lesne Licho / **NIESPODZIANKA!**

WSTĘP WOLNY

■ Festiwal w Rytmie Rocka ■

4 października 2014 r.

Centrum Kultury w Żyrardowie, Plac Jana Pawła II nr 3, Żyrardów
start godz. 15.00, ostatni koncert 21.00

**ZAGRAJĄ: Farben Lehre (projekt punk) / Clock Machine
Raggafaya / Skowyt / Offensywa**

WSTĘP WOLNY

Festiwal w Rytmie Rocka będzie jednodniową imprezą dla fanów „żywej” bardzo energetycznej muzyki – mówi **Bartek Stolarek** „Hexen”, pomysłodawca imprezy. – *Zatem będzie to zabawa w duchu rock 'n' rolla, bo przecież w reggae też podobne akordy usłyszymy, a chodzi tak naprawdę o szczerę granie i żywiołową zabawę. Impreza ma format otwarty, co za tym idzie ma na celu pokazanie fanom muzyki takich artystów, którzy nie są z pierwszych stron gazet. Głównie tych, którzy przez różnego rodzaju konkursy, eliminacje, dzięki dobrym opiniom jurorów i świetnemu przyjęciu publiczności zbierają fajne plony! Gorąco zapraszam, nie warto przegapić bardzo dobrej muzyki!*

red. ■

Farben Lehre Punk

Clock Machine

Raggafaya

Znaczenie kolei warszawsko – wiedeńskiej dla rozwoju Zakładów Żyrardowskich w latach 1845 – 1905

169 lat temu, dokładnie 9 września 1845 roku, Ruda Guzowska otrzymała połączenie kolejowe z Warszawą. To wydarzenie było krokiem milowym w rozwoju fabryki i stanowi przełomowe wydarzenie w dobie rewolucji przemysłowej na ziemiach polskich.

Walory lokalizacji Żyrardowa jako miejsca pod przyszłą fabrykę mogło tylko uzupełnić dogodnie połączenie ze stolicą. Do tej pory droga prowadząca do niej przebiegała przez Mszczonów lub Wiskitki, a z tych miejscowości należało udać się drogą na Sochaczew lub na Błonie tak, aby następnie okrężną drogą dostać się do Warszawy. Połączenie kolejowe przyspieszało tempo transportu, ale przede wszystkim było szansą na otwarcie nowych dalekich rynków zbytu, jak również umożliwiało przybywanie do osady fabrycznej fachowców z różnych części kraju czy Europy. Nowi pracownicy fabryki docierali głównie z południa, trasą zgodną z biegiem kolei.

W latach 1845-1848 kolej warszawsko-wiedeńska traktowana była jako kolejka podmiejska, a na jej trasie obowiązywał ruch wahałowy. Ponadto ówczesnym jednym z głównych celów kolei była turystyka. Można było to zaobserwować w otoczeniu dworców, otoczonych parkami tak jak w Rudzie Guzowskiej, gdzie również do samego budynku dworca w dalszych latach prowadziła promenada. Z Warszawy do stacji Ruda Guzowska można było dojechać w półtorej godziny i co najważniejsze wszystkie pociągi zatrzymywały się tam. Mimo tego nie była ona istotną stacją załadunku.

Henryk Łubieński był przekonany, że wszystkie problemy finansowe młodej fabryki skończą się wraz z przyłączeniem kolei. Stało się jednak inaczej. W okresie 1845-1857 nie wykorzystano potencjału Zakładów Żyrardowskich, czego wynikiem miało być ich bankructwo i przejęcie w 1847 roku pod zarządek przez głównego kredytodawcę fabryki - Bank Polski. Zły stan finansowy spowodowany był dużymi kosztami produkcji, a wysokie koszty utrzymania funkcjonowania kolei powodowały, że ceny przewozu towarów nie były zachęcające dla właścicieli. To z kolei powodowało, że nie wykorzystywano możliwości, jakie dawało kolejowe skomunikowanie Żyrardowa. Po zniesieniu bariery celnej z Rosją (1851 r.) musiało dojść do ożywienia produkcji, jednak Bank odzyskiwał bardzo niedużą część swojego wkładu w finansowanie fabryki. Było to związane z ograniczoną produkcją i wzrostem kosztów lnu, który był sprowadzany z Rosji właśnie koleją warszawsko-wiedeńską. Ze względu na nieduże rynki zbytu doszło do zjawiska nadprodukcji i zalegania produktów w magazynach, a sama budowa fabryki i sprowadzenie odpowiednich maszyn przerosła możliwości finansowe właścicieli fabryki. Bank, skupiony wyłącznie na odzyskiwaniu swojego wkładu, nie potrafił podjąć rywalizacji

z produktami lnianymi napływającymi z zagranicy. Na okres 1845-1857 przypada wzmocnienie pozycji fabryki na rynku krajowym przy jednoczesnym zaniechaniu pełnego wykorzystania kolei warszawsko-wiedeńskiej.

Sytuacja finansowa fabryki była na tyle tragiczna, że Bank Polski rozważał nawet natychmiastowe jej zamknięcie.

Wariantem najkorzystniejszym okazała się jednak sprzedaż fabryki. Odbudowana została 13 marca 1857

Koninie, Kielcach, Łowiczu, Łodzi, Lublinie, Mińsku, Międzyrzeczu, Opatowie, Piotrkowie, Płocku, Radomiu, Sieradzu, Siedlcach, Sandomierzu, Stopnicy, Tomaszowie, Wieluniu i Uściługu. Transport produktów żyrardowskich do tych miast miał odbywać się z Warszawy. Natomiast koszty związane z powyższym ponosił kupiec.

Sukces żyrardowskich produktów lnianych wiązał się z działalnością ich właścicieli, którzy zdawali sobie sprawę z tego, że

biły rynek rosyjski, ponieważ aż 2/3 ogólnej ich produkcji wysyłano do Cesarstwa. W każdym większym mieście Cesarstwa Rosyjskiego można było kupić żyrardowskie produkty. Tymi miastami między innymi był Petersburg, Moskwa, Kijów, Odessa, Wilno, Tbilisi, Kowno i Grodno. Przyczyniło się do tego dobre połączenie jakie, uzyskało Królestwo Polskie z Rosją w postaci kolei warszawsko-petersburskiej.

W latach 1857-1885 kolej warszawsko-wiedeńska służyła wyłącznie do transportu produktów do Warszawy, skąd następnie przewożono je różnymi środkami transportu dalej lub do importu lnu z terenu Śląska. Począwszy od lat osiemdziesiątych XIX wieku wyznaczono tereny pod budowę przemysłową wyłącznie

ta 1885-1905 Zakłady Żyrardowskie bardziej poszerzyły swój asortyment o wyroby wełniane i bawełniane. Surowce niezbędne to tej produkcji pochodziły z Ameryki, Indii Wschodnich, Egiptu a nawet i Australii. Jednak przejście fabryki w wiek XX ugruntuowało oparcie żyrardowskiej fabryki o len zagraniczny pochodzący z guberni smoleńskiej, witebskiej, pakowskiej, jarosławskiej, astrachańskiej i kijowskiej. Import lnu do Kraju Przewiślańskiego z Rosji był na tyle duży, że Zakłady Żyrardowskie stały się głównym odbiorcą rosyjskiego lnu, co nie byłoby możliwe bez odpowiedniego połączenia kolejowego z Rosją.

Bardzo ciekawym zjawiskiem, jakie miało miejsce w Żyrardowie, był równoczesny rozwój fabryki

» Oficjalna nazwa stacji brzmiała „Ruda Guzowska” dopiero w 1907 roku zmieniono ją na „Żyrardów” – Budynek w okresie I wojny światowej został zbombardowany przez lotnictwo niemieckie, odbudowano go w zupełnie innym stylu. Fotografia dworca z lat 1900-1910. Fotografia ze zbiorów Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie.

» Rewers i awers kopii okolicznościowego medalu z okazji otwarcia odcinka kolei warszawsko-wiedeńskiej do Pruszkowa i Grodziska. Źródło: A. Zacharko, Kolejnictwo w Medalierstwie czyli lokomotywa przez historię, <http://gazeta-kolekcjonera.myvimu.com/kolejnictwo-w-medalierstwie-czyli-lokomotywa-przez-historie/>, (dostęp: 02.05.2014 r.).

» Wnętrze sklepu fabryki żyrardowskiej. Według fotografii Konrada w Warszawie. Źródło: Tygodnik Ilustrowany, nr 96, 1 XI 1884 r.

roku. Jej nowymi właścicielami zostali Karol Hielle oraz Karol Dittrich. Starali się oni od początku zarządzania fabryką rozwinąć dystrybucję krajową przy pomocy istniejącej kolei. W propagowaniu żyrardowskich wyrobów lnianych w Warszawie miał służyć Skład Główny znajdujący się przy Krakowskim Przedmieściu nr 441. Asortyment był bardzo różny, ponieważ w składzie można było kupić nawet bieliznę stołową, chustki do nosa, nici i worki. Kolejnym istotnym krokiem było utworzenie Składów Komisowych. Doborem lokalizacji miały być wyłącznie miasta, najlepiej położone przy trasach kolejowych, natomiast zachęta do kupowania w nich były stałe ceny. Dla wymagających zaś klientów z wyższych sfer pojawiła się możliwość zamówienia danego lnianego produktu z herbem rodzimym. Składy te zostały założone w Białej, Brześciu Litewskim, Kaliszu,

modernizacja, a tym samym rozbudowa zakładów, dzięki korzystnemu położeniu fabryki w centrum Europy oraz przy zwiększaniu ilości linii kolejowych, może być bardzo dochodowym interesem.

Systematyczna modernizacja i uznanie za granicę połączone było ze stopniowym eliminowaniem konkurencji. W pierwszej kolejności skupiono się na tych zakładach, które znajdowały się w pobliżu trasy kolei warszawsko-wiedeńskiej np. doszło do wchłonięcia zakładów w Blesznie (obecnie dzielnica Częstochowy). Po wyeliminowaniu czołowych konkurentów z innych regionów, Zakłady Żyrardowskie stały się monopolistą na rynku krajowym, a okres wzmoczonego eksportu żyrardowskich produktów przypadł na lata sześćdziesiąte XIX wieku i związany był z otwarciem kolei terespońskiej i białostockiej.

Produkty żyrardowskie pod-

w pobliżu stacji kolejowej, co może świadczyć o pełnym zrozumieniu skutków, jakie za sobą niesie kolej. W okresie największego rozwoju Zakładów Żyrardowskich ziemie polskie posiadały już dość dobre połączenie kolejowe z Cesarstwem Rosyjskim, dlatego kolej warszawsko-wiedeńska stanowiła wyłącznie uzupełnienie istniejącej sieci kolejowej i nie miała większego znaczenia dla funkcjonowania fabryki. Biorąc pod uwagę, że warszawski skład dysponował produktami i posiadał ich zapasy, nawet przy transporcie tradycyjnym udało się zabezpieczyć główne sklepy. Na pewno jednak nie dałoby się osiągnąć monopolizacji.

W 1885 roku Zakłady Żyrardowskie zostały przekształcone w spółkę akcyjną, co było dość powszechnym zjawiskiem w ówczesnej Europie – statut tej struktury zatwierdzono 19 kwietnia 1885 roku. Ze względu na dość stabilne rynki zbytu jakie przypadają na la-

i stacji kolejowej Ruda Guzowska, czego dopełnieniem było powstanie urzędu pocztowo-telegraficznego.

Jednak zarząd fabryki nie ograniczył się już wyłącznie do kolei i rozpoczął przeznaczanie pieniędzy na zakup samochodów, tak by co roku nabywać jeden. Lata 1885-1905 są okresem dobrego wykorzystywania profitów płynących z przekształcenia przedsiębiorstwa w spółkę akcyjną. Pozytywnym aspektem stała się dobrze rozwinięta infrastruktura kolejowa, która spowodowała, że nikt nie zastanawiał się już, jak rozwijać zyski fabryki przy jej pomocy, tylko po prostu to robiono. W związku z tym lata 1885-1905 niczego nowego, w zakresie wykorzystywania kolei przez fabrykę, nie przynoszą, są raczej wyłącznie kontynuacją sprawdzonych metod z poprzednich okresów.

Daniel Siemiński ■

Władysław Sołtan - honorowy obywatel Żyrardowa

» źródło: pl.wikipedia.org

WŁADYSŁAW SOŁTAN (1870-1943) urodził się na Łotwie, gdzie jego rodzina posiadała majątek ziemski. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości zgłosił się do służby państwowej. Józef Piłsudski mianował go 19 listopada 1919 r. wojewodą warszawskim. Stąd interesował się sprawą odbudowy Zakładów Żyrardowskich. Niestety w 1923 r. zostały one praktycznie za darmo oddane francuskiemu

konsorcjum Boussaca. W tym czasie walka o władzę w mieście toczyła się między prawicą (endecja+ chadecja) i lewicą (PPS i konkurujący z nią komuniści). W końcu 1922 r. rządu w mieście objął związany z chadecją prezydent Napoleon Rudziejewski. Jego zastępcą był Józef Jędrzychowski a ławnikami Ignacy Malczewski, Antoni Koziorowski i Franciszek Jabłoński. Nowy prezydent faktyczny zarząd miastem pozostawił Jędrzychowskiemu, który większość decyzji podejmował nie zasięgając opinii ławników. Sam niezbyt kontrolował poczynania magistrackich urzędników, którzy nielegalnie sprzedawali przeznaczony dla ludności cukier i węgiel oraz przyjmowali łapówki. Doprowadziło to do protestów ludności pod budynkiem Magistratu. Władze wojewódzkie przysłały komisję, która stwierdziła, że Rada Miejska nie kontroluje poczynania prezydenta i jego zastępcy. W końcu października wybuchł w Zakładach tygodniowy strajk. W końcu listopada w Magistracie ponownie pojawili się lustratorzy, którzy stwier-

dził, iż cały Zarząd Miejski źle spełnia swoje obowiązki. Były to jednak ostatnie dni rządu Chjeno-Piasta W. Witosa. Zostawszy ministrem spraw wewnętrznych w nowym rządzie W. Sołtan rozwiązał 4 lutego 1924 r. Radę Miejską, przekazując jej kompetencje Magistratowi, a następnie 25 lutego zdymisjonował także jego członków, przekazując zarząd spraw miejskich tymczasowemu komisarzowi Józefowi Olpińskiemu. Wcześniej wystąpił jednak do premiera Władysława Grabskiego o znaczne powiększenie obszaru m. Żyrardowa i **25 lutego 1924 r.** uzyskał pozytywną decyzję. Wówczas W. Sołtan zrezygnował z funkcji ministra spraw wewnętrznych i ponownie objął stanowisko wojewody warszawskiego.

Zgodnie z ustawą o samorządzie miejskim po sześciu tygodniach przeprowadzono 6 kwietnia 1924 r. wybory nowej Rady Miejskiej. Najwięcej głosów uzyskała krypto komunistyczna lista Związku Proletariatu Miast i Wsi. Komuniści na czele z Andrzejem Malinowskim uzyskali 7 mandatów,

PPS i chadecy po 6, Narodowy Związek Robotniczy 3 i organizacje żydowskie 2 mandaty. Radni z PPS nie chcieli jednak współpracować z komunistami, którzy objęli główne funkcje w Radzie, powierzając pełnienie funkcji prezydenta miasta Stanisławowi Strzeleckiemu. Władze wyższe już 29 kwietnia zawiesiły nową Radę i anulowały jej decyzję, wprowadzając ponownie tymczasowego komisarza. Jedy- nym pozostałym śladem po tej Radzie było przemianowanie ul. Wiskickiej na ul. 1 Maja.

Wybrana w początku jesieni 1924 r. nowa Rada Miejska, w której większość uzyskali socjaliści pod przewodnictwem Edmunda Orlika, nazwała dotychczasowy plac targowy przed kościołem farnym imieniem Władysława Sołtana. Zerwano pokrywający go bruk, wytyczono klomby i alejki, które obsadzono strzyżonymi krzewami. Jako wojewoda W. Sołtan poparł w 1926 r. utworzenie Towarzystwa Przyjaciół Domu Szopena w Żelazowej Woli, które wykupiło sześć mórg ziemi w miejscu zrujnowanej dworskiej oficyny zbudowała dworek w stylu staropolskim (1932). W 1928 r. przeszedł na emeryturę, co zbiegło

» Plac Wł. Sołtana.

Źródło: Muzeum Mazowsza Zachodniego.

się z przyznaniem mu przez Radę Miejską tytułu honorowego obywatela miasta Żyrardowa. W latach 1929-1931 był przewodniczącym Związku Harcerstwa Polskiego, a następnie prezesem. Polskiej Macierzy Szkolnej. W czasie okupacji do śmierci stał na czele konspiracyjnych Hufców Polskich.

Bogdan Jagiełło ■

BENE MERENTES. PATRONI NASZYCH ULIC

Dzisiaj na naszych oczach zmienia się Żyrardów. Pięknieją ulice, wyrastają nowe domy. Spełnia się wielkie marzenie piewcy naszego miasta, Pawła Hulki-Laskowskiego, który chciał widzieć Żyrardów pięknym i zasobnym. W wirze codziennych zajęć, zwróćmy ku przyszłości, przemierzamy ulice naszego miasta, często nie zwracając uwagi na to, komu są one poświęcone. Patronami ulic są ludzie prawi i uczciwi, którzy dobrze zasłużyli się dla miasta, regionu i kraju. Nazwa ulicy im się po prostu należy, jako panis bene merentium (chleb dobrze zasłużonych). Warto czasem przystanąć i poświęcić chwilę refleksji postaci, którą widzimy na niebieskiej tabliczce. Chcielibyśmy opowiedzieć o jednej z nich ...

GENERAŁ JÓZEF SOWIŃSKI (1777 – 1831) ZWYCZAJNA ŻOŁNIERSKA ŚMIERĆ

Patrona małej żyrardowskiej ulicy wprowadził do panteonu bohaterów narodowych Juliusz Słowacki, rozślawiając jego śmierć i nadając tej scenie niezwykle ekspresyjny charakter w swoim wierszu „Sowiński w okopach Woli”:

„Choćby nie było na świecie
Jednego już nawet Polaka,
To ja jeszcze zginąć muszę
Za miłą moją Ojczyznę,
I za ojców moich duszę (...)
Aby miasto pamiętało
I mówiły polskie dziatki, (...)
Że w tym dniu poległ na wałach
Jenerał – z nogą drewnianą” (...)
To rzekł jenerał Sowiński, (...)
Aż go jeden żołnierz stary
Uderzył w piersi i przebił ...
Opartego na ołtarzu
I na tej nodze drewnianej.

Prawda historyczna, jak zwykle odbiega od wykreowanej przez literaturę rzeczywistości. Sowiński nie zginął bowiem w kościółku wolskim w indywidualnym pojedynku z rosyjskim żołnierzem...

Był 6 września 1831 roku. Dogasało powstanie listopadowe. Od 5 rano 11 rosyjskich batalionów piechoty wspartych 76 działami szturmowało Warszawę od strony Woli, bronioną przez 1300 polskich żołnierzy. Około godziny 6 wyle-

ciała w powietrze reduta nr 54 („Reduta Ordon”). Obok kościoła wolskiego przekształconego na lazaret, ostatni żołnierze polscy stawali zajadły opór. Sam kościół nie był broniony. W narożniku niewielkiego opasującego go muru stał dowódca obrony reduty nr 56 gen. Józef Sowiński z kpt. Nowińskim i kilkunastoma żołnierzami. Była godzina 10.40. Wobec wdarcia się Rosjan na podwórzec kościelny generał podjął decyzję o poddaniu się pierwszemu oficerowi rosyjskiemu, który nadejdzie. Wtem z wnętrza kościółka dobiegły strzały. Być może jakiś ranny Polak ujrzał w malglinie osmaloną i wykrzywioną złością twarz rosyjskiego żołdaka i wypalił wprost w nieważne ślepie ... Przed kościołem przyjmujący kapitulację polskiego generała Rosjanie uznali to za zasadzkę i po salwie wybili bagnietami garstkę polskich żołnierzy. W chwili śmierci Sowiński nie miał przy sobie żadnej broni, w rękę trzymał laskę ... Ot, zwyczajna, przypadkowa, żołnierska śmierć. Czy odziera ona generała z nimbu

bohaterstwa? Bynajmniej, Józef Sowiński całym swym życiem dowiódł prawdziwości tezy, że: „**To nasze blizny czynią nas tym, kim jesteśmy**” ... A miał ich niemało...

Józef Longin Sowiński urodził się 15 marca 1777 roku w Warszawie w rodzinie adwokata Cypriana Sowińskiego nobilitowanego w 1776 roku. Młody Józef zdobył podstawy wykształcenia i patriotycznego wychowania nie tylko w domu, ale też w najlepszej, ówczesnej, warszawskiej szkole – Szkole Rycerskiej. Jako siedemnastolatek po wybuchu powstania kościuszkowskiego wstąpił do wojska i bił się o Warszawę podczas kwietniowej insurekcji. W maju 1794 roku otrzymał stopień porucznika i znalazł się w korpusie Jana Henryka Dąbrowskiego. Brał udział we wszystkich walkach formacji (m. in. w walkach o Bydgoszcz) aż do kapitulacji w lutym 1795 roku. Zdemobilizowany po rozbiorach, spędził kilka lat w majątku rodziców pod Sieradzem, aby w 1799 wstąpić do armii pruskiej. Stopień porucznika zweryfikowano mu dopiero w 1810 roku. Pod nowym sztandarem walczył przeciwko Napoleonowi Bonaparte, a za męstwo w bitwie pod ławą Pruską został odznaczony przez króla Fryderyka Wilhelma III orderem Pour le Mérite. W połowie 1811 roku zmienił front wstępując do armii Księstwa Warszawskiego, gdzie został sze-

fem szwadronu w pułku artylerii konnej, w stopniu kapitana. Następnie wraz z Wielką Armią ruszył na Moskwę w czerwcu 1812 roku. W bitwie pod Borodino 5 września 1812 został poważnie ranny w nogę, którą musiano mu amputować. Od tej pory poruszał się na drewnianym szczudle. Podczas odwrotu z Rosji dostał się do niewoli rosyjskiej, skąd zwolniono go w 1813 za wstawiennictwem dawnego pruskiego dowódcy ks. Augusta. Za kampanię moskiewską został odznaczony Orderem Virtuti Militari i francuską Legią Honorową.

W Królestwie Polskim doceniono weterana tylu kampanii. W roku 1820 został awansowany do rangi pułkownika, pełniąc kolejno funkcję dyrektora Arsenalu Budowniczego i komendanta wojskowej Szkoły Aplikacyjnej. Umiejętności Sowińskiego uznał nawet ówczesny król polski, car Mikołaj I Romanow, nadając mu w 1822 roku Order św. Anny 2. klasy z gwiazdą i Order św. Stanisława tejże klasy. Odznaczony zawiódł jednak zaufanie monarchy po wybuchu powstania listopadowego. Co prawda, w pierwszej chwili usiłował powstrzymać swoich kadetów od udziału w walce obawiając się szybkiej klęski i represji, ale wkrótce przyjął stanowisko dowódcy artylerii garnizonu warszawskiego. Z powodu inwalidztwa Sowiński nie był angażowany do służby liniowej. Ale on

» źródło: pl.wikipedia.org

chciał walczyć... Kiedy Rosjanie zbliżali się do Warszawy, na jego osobistą prośbę w sierpniu 1831 roku mianowano go dowódcą obrony reduty wolskiej i awansowano na generała brygady. I tam właśnie spotkał swoje żołnierskie przeznaczenie ... Złotok generała nigdy nie odnaleziono. Po paru dniach jakiś żołnierz rosyjski odniósł jego żonie Katarzynie ze Schraederów Sowińskiej laskę generała. Ale pamięć pozostała ...

Po 29 latach, w czerwcu 1860 roku pogrzeb wdowy po generale zgromadził tysiące warszawiaków i był pierwszą z serii manifestacji patriotycznych prowadzących do powstania styczniowego.

Sławomir Maszewski ■

TECHNIKA i wynalazki

WERNISAŻ I UROCZYSTE WRĘCZENIE NAGRÓD LAUREATOM KONKURSU
13 WRZEŚNIA (SOBOTA) 2014, GODZ. 18.00
ŻYRARDÓW, GALERIA RECURSA, UL. 1 MAJA 45

SUPPORT:
RUIN CATS

ANALOGS

ESTABLISHED IN 1995

19 WRZEŚNIA, GODZ. 20.00
CENTRUM KULTURY W ŻYRARDOWIE

CENA BILETÓW:
PRZEDSPRZEDAŻ 25 30 W DNIU KONCERTU

KONCERTY

- 19 września
miejsce: Centrum Kultury
godz.: 20.00
wstęp: 25 zł (przedsprzedaż), 30 zł (w dniu koncertu)
- 20 września
miejsce: Plac Jana Pawła II i Centrum Kultury
godz.: 13.00
» więcej str. 13
- 26 września
miejsce: Centrum Kultury
godz.: 19.00
wstęp: 20 zł (przedsprzedaż), 25 zł (w dniu koncertu)
- 26-28 września
miejsce: Antidotum Music Club, Dittricha 12C
wstęp: wolny
» więcej str. 13
- 4 października
miejsce: Centrum Kultury
godz.: 15.00
wstęp: wolny
» więcej str. 13

TEATR

- 8 października
miejsce: Centrum Kultury
godz.: 20.00
wstęp: 70 i 60 zł
- 16 października
miejsce: Centrum Kultury
godz.: 20.45
wstęp: 50 (parter), 40 zł (balkon)

WYSTAWY

- 13 września
miejsce: Galeria Resursa
godz.: 18.00
wstęp: wolny
» więcej str. 11
- 19 września
miejsce: Muzeum Mazowsza Zachodniego
godz.: 16.00
wstęp: wolny

SPORT

- 17 września
miejsce: Stadion Piłkarski, ul. Piastowska 4
godz.: 16.30
wstęp: 5 zł, 3 zł (kobiety i dzieci)

Więcej informacji na stronie www.zyrardow.pl

KINO "LEN"

Repertuar na stronie: www.ck.zyrardow.pl

IWO NAK MIE CIK.

CENTRUM KULTURY W ŻYRARDOWIE
26 WRZEŚNIA 2014, GODZ. 19.00

BILETY: 20 ZŁ (PRZEDSPRZEDAŻ), 25 ZŁ (W DNIU KONCERTU)

K O N C E R T

Międzynarodowa Wystawa Psów Rasowych

Żyrardów, 27.09.2014

Tor kolarski OSiR
godz. 10.00

LABORATORIUM
DERMAPHARM
dr Seidel

zgłoszenia psów
rodowodowych do 15.09

tel. 505722904 e-mail: poczt@pkpr.pl
www.pkpr.pl

ŻYRARDÓW

NIERUCHOMOŚCI NA SPRZEDAŻ

UL. STEFANA OKRZEI 54B

Działka pod zabudowę usługową lub mieszkaniową wielorodzinną o powierzchni **6 383 m²**, zlokalizowana w historycznym centrum miasta, w otoczeniu zabytkowych budynków przemysłowych (loftów).

UL. ADAMA MICKIEWICZA 130-134

Działka pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną o powierzchni **31 893 m²**, położona w południowej części miasta w sąsiedztwie Zalewu Żyrardowskiego.

PRZETARG 19 września 2014 r., godz. 10.00

w siedzibie Centrum Kultury w Żyrardowie, Plac Jana Pawła II nr 3

Szczegóły na stronie www.zyrardow.pl, w zakładce **SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI**

Centrum Obsługi Inwestora

Urząd Miasta Żyrardowa
pl. Jana Pawła II nr 1
96-300 Żyrardów
www.invest.zyrardow.pl
e-mail: coi@zyrardow.pl

Marlena Markiewicz
tel.: + 48 46 858 15 70
faks: +48 46 858 15 11
e-mail: mmarkiewicz@zyrardow.pl

Justyna Cierniak
tel.: + 48 858 15 54
faks: +48 46 858 15 11
e-mail: jcierniak@zyrardow.pl